

Inovovaný školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ

Vzdelávací program	Vzdelanie pre budúcnosť II
Stupeň vzdelania:	ISCED 1
Dĺžka štúdia:	štyri roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna, neproorganizovaná

Predkladateľ:

Názov školy	Základná škola s materskou školou Čereňany
Adresa	Školská 375/23, 972 46 Čereňany
IČO	42019877
Riaditeľ školy	Mgr. Marián Lukáč
Koordinátor pre tvorbu ŠVP	
Ďalšie kontakty	T. č.: 0903 725 031 www: www.cerenanzs.edupage.org e-mail: skola@zscerenany.sk

Zriaďovateľ:

Názov	Obec Čereňany
Adresa	Pálenická 491/4, 972 46 Čereňany
Kontakty	T.č.: 046/5495119 www: www.cerenany.sk e-mail: cerenany@cerenany.sk

Platnosť dokumentu od 3. septembra 2019

Mgr. Marián Lukáč
riaditeľ

I. Všeobecná charakteristika školy

Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou Čereňany je nepľnoorganizovaná škola pre žiakov od prvého po štvrtý ročník. Školu navštevuje 43 žiakov. Budova školy sa nachádza v blízkosti centra obce asi sto metrov od hlavnej cesty. Prostredie je tiché. Žiaci dochádzajú do školy zo všetkých strán obce pešo, prípadne bicyklami. V súčasnej dobe nevyužívajú na dochádzanie do školy autobusy.

Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci 1. stupňa, teda deti vo veku od 6 do 10 rokov. Sú to bežné, živé deti, ktoré majú záujem o vzdelávanie. Máme skúsenosti aj so vzdelávaním detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V tomto smere máme dobrú spoluprácu s centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ako aj so zákonnými zástupcami detí.

Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor, jeho zloženie a kvalifikačné predpoklady pre vyučovanie žiakov je na adekvátnej úrovni. Pedagogickí zamestnanci sú odborne spôsobilí, s dostatočnými skúsenosťami. Pravidelne sa zúčastňujú rôznych foriem vzdelávania zameraných na ďalšie zvyšovanie odbornosti a kvalifikovanosti. Vzdelávanie pedagogických zamestnancov sa uskutočňuje podľa schváleného plánu kontinuálneho vzdelávania.

Organizácia prijímacieho konania

Organizácia prijímacieho konania sa uskutočňuje v zmysle § 60 a § 61 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dlhodobé projekty

Škola je dlhodobo zapojená do projektu „Škola podporujúca zdravie“. Od roku 2004 sme zapojení do projektu Infovek. V škole pracuje koordinátor pre prevenciu drogových závislostí, ktorý má na starosti aktivity zamerané na protidrogovú tematiku. Jeho činnosť je určená v prílohe plánu práce na tento školský rok.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Rada školy bola ustanovená v roku 2007. Má sedem členov, kde dvaja zástupcovia sú z pedagogických zamestnancov, jeden nepedagogický zamestnanec, dvaja zástupcovia rodičov žiakov, dvaja delegovaní zástupcovia zo strany zriaďovateľa. Rada školy zasadá podľa schváleného plánu zasadnutí a v prípade potreby.

Rodičovské združenia sa konajú minimálne štyrikrát za školský rok. Forma je zvolená podľa potreby, väčšinou prvé stretnutie je plenárne a ostatné, pokiaľ nie je potreba, konajú sa vo forme triedneho stretnutia a individuálnych konzultácií.

Spolupracujeme v prvom rade s obecným úradom ako naším zriaďovateľom. Takisto spolupracujeme s rodičmi, ktorí nám pomáhajú pri organizovaní rôznych akcií pre deti školy. Ďalej spolupracujeme s miestnymi firmami a organizáciami, ktoré takisto prejavujú ochotu spolupracovať a podieľať sa na živote v obci a v škole.

Priestorové a materiálne–technické podmienky školy

V tomto školskom roku využívame na výchovno-vzdelávací proces tri triedy, pre každý ročník jednu. Prvý a tretí ročník tvoria samostatné triedy a druhý a štvrtý ročník je trieda spojená. V každej triede sa okrem klasickej tabule nachádza aj biela ekologická tabuľa. Tri triedy disponujú interaktívnou tabuľou. Ďalej máme učebňu výpočtovej techniky (11 počítačov pre žiakov, jeden učiteľský). V roku 2016 bola daná do prevádzky prechodová chodba, ktorá slúži aj na vyučovanie telesnej výchovy. Postavením tejto chodby sa zmenilo organizačné usporiadanie budovy. prechodová chodba slúži ako vchod pre žiakov. Z bývalej šatne sa stala kancelária ekonómky. Ostatné miestnosti slúžia tak, ako predtým.

Vybavenie kabinetov je postačujúce. Učebné pomôcky, ktoré sú staré, opotrebované, pravidelne obnovujeme a vymieňame za modernejšie. Disponujeme pomerne kvalitným softvérovým vybavením pre rôzne predmety, ktoré umožňuje vyučovať pomocou moderných metód a postupov.

Zariadenie spoločného stravovania sa nachádza v priestoroch materskej školy, kde žiaci, ktorí sa stravujú, dochádzajú pod vedením dozorkonajúcich pedagógov. Tu sa za pomoci zriaďovateľa postupne snažíme skvalitňovať a skultúrňovať prostredie pre všetkých účastníkov stravovania.

V rámci modernizácie a skvalitňovania vyučovacieho procesu sme sa v minulosti zapojili a aj teraz sa zapájame do rôznych projektov za účelom získania materiálneho a technického vybavenia. Učitelia, ktorí sa do vzdelávania zapojili, získali pre seba ale aj pre školu výpočtovú techniku. Na používanie máme k dispozícii okrem interaktívnej tabule ešte dva dataprojektory a tri notebooky..

Škola ako životný priestor

Vnútorne priestory sú vďaka pedagógom a žiakom vždy vkusne a esteticky upravené. Nástenky v triedach a na chodbách sú pravidelne aktualizované. V priebehu minulých rokov sme na hlavnej chodbe začali inštalovať galériu úspechov, kde sú diplomy najúspešnejších žiakov. Takisto je pravidelne aktualizovaná internetová stránka školy, kde sa nachádzajú informácie z uskutočňovaných akcií, dokumenty školy, fotogalérie, ...

V rámci ochrany životného prostredia sme prešli z kúrenia uhlím na ekologickejší spôsob. V škole sú nainštalované dve pece na drevné pelety.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Dbáme aj na bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov a všetkých zamestnancov. Žiaci a rodičovská verejnosť je na začiatku školského roku oboznámená so školským poriadkom, žiaci sú navyše pri každej organizovanej akcii poučovaní o pravidlách správania a bezpečnosti.

Prvý septembrový týždeň uskutočňujeme cvičný požiarne poplach, aby žiaci školy vedeli správne reagovať na hroziace nebezpečenstvá v oblasti požiarnej ochrany.

Zamestnanci sú pravidelne podľa plánu práce preškolení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany.

Priestory školy sú podľa plánu kontrol a revízií kontrolované. Prípadné zistené nedostatky sa snažíme priebežne odstraňovať.

II. Charakteristika inovovaného školského vzdelávacieho programu

Základná škola s materskou školou Čereňany sa vo výchovno-vzdelávacom procese zameria na výchovu a vzdelávanie žiakov 1. stupňa v duchu spolunažívania s prírodou, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť nášho života. Už niekoľko rokov vyvíjame aktivity environmentálneho charakteru, ktoré sa stali súčasťou našich plánov. Žiaci, ktorí budú navštevovať školu, sa budú učiť, ako sa správať k prírode, ako prírodu využívať vo svoj prospech. Budú sa učiť základom ochrany prírody. V rámci mimovyučovacích aktivít sa budú aktívne podieľať na separovaní odpadu. Na dosiahnutie týchto cieľov budeme využívať všetky dostupné prostriedky, vrátane využívania moderných technológií. Našou úlohou okrem získania základného primárneho vzdelania je vypestovať v žiakoch uvedomelé osobnosti, ktoré budú vedieť v praktickom živote uplatniť nadobudnuté kompetencie.

Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo všetkých zvolených voliteľných predmetoch.

Umožní rozvoj kľúčových kompetencií, ktoré sú potrebné pre absolvovanie primárneho vzdelania.

Škola bude rozvíjať osobnosť každého jedného žiaka, podporovať jeho talent.

Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola poskytuje primárne vzdelanie pre žiakov 1. stupňa základnej školy. Vo svojej činnosti sa chce zamerať na vyučovanie prírodovedne zameraných predmetov. Vo výchovno- vzdelávacom procese budeme využívať zážitkové metódy a formy získavania vedomostí a kompetencií, budeme popri tom využívať aj dostupné moderné technológie. V rámci našich možností chceme využívať všetky dostupné zdroje, ktoré nám umožnia naplniť naše ciele.

Okolie školy a okolie obce nám poskytuje dostatok podnetov na aktívne a zmysluplné využívanie vo výchovno-vzdelávacom procese.

Týmto smerom uskutočňujeme aj záujmovú činnosť, kde žiaci aktívne pôsobia v prírode a s prírodou. Sú to záujmové útvary, ktoré sa venujú turistike, environmentálnej výchove. Takisto sa v rámci záujmovej činnosti venujeme zdravému životnému štýlu, zdravej výžive.

Stupeň vzdelania

ISCED 1

Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady na to, aby si vážil sám seba i druhých ľudí, aby dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmickeho myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Stupeň vzdelania ISCED 1

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno-vzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní 1. stupňa je vysvedčenie s doložkou. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.

Pedagogické stratégie

Pedagogickí pracovníci budú vo výchovno-vzdelávacom procese využívať kombináciu tradičných, dlhoročnou praxou osvedčených metód a foriem práce a využívania moderných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Metódy a formy práce budú prispôbovať daným podmienkam. Takisto budú využívať rôzne formy zážitkového vyučovania. Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu budú výlety do prírody, do okolia, exkurzie, rôzne športové aktivity. V rámci zdravej súťaživosti budeme žiakov zapájať do súťaží rôznorodého charakteru (vedomostné, výtvarné, hudobné, literárne). Každoročne sa zapájame do výtvarných, literárnych súťaží, súťaží v programovaní, matematických súťaží okresného, ale aj celoslovenského charakteru.

Vo výchovno-vzdelávacom procese popri práci s triedou využívame individuálny prístup k žiakovi, kde prihliadame na jeho potreby a na individualitu každého žiaka, na jeho pracovné tempo s úmyslom dosiahnuť stanovený cieľ.

Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Žiaci so zdravotným znevýhodnením:

Keďže z minulosti už máme skúsenosti so vzdelávaním žiakov so zdravotným znevýhodnením, v tejto oblasti sme schopní:

- spolupracovať s rodičmi a ďalšími subjektmi podľa potreby
- spolupracovať na vypracovaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu v spolupráci so zákonnými zástupcami a špecialistami v závislosti od zdravotného znevýhodnenia žiaka
- spolupracovať so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie), resp. so špeciálnou školou,
- vypracovať a dodržiavať špecifiká hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov,

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

V prípade žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia sa chceme zamerať na získanie ich záujmu o vzdelávanie, ktorého výsledkom bude pravidelná dochádzka žiakov a záujem zo strany rodičov o výsledky svojho dieťaťa. Takisto mu bude zo strany školy zabezpečená a poskytnutá adekvátne pomoc, ktorá je v súlade so zákonmi a princípmi školy.

Žiaci s nadaním:

ak budeme mať v škole nadaného žiaka, sme schopní:

- spolupracovať so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie,
- v prípade individuálnej integrácie pracovať so žiakom/žiakmi podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, na tvorbe ktorého by sme sa mohli podieľať s príslušnou pedagogicko-psychologickou poradňou, prípadne inými odborníkmi v danej oblasti zamerať potreby žiaka na rozvíjanie konkrétneho druhu nadania (intelektové, umelecké, praktické), prípadne pripravenosť rozvíjať viaceré (ktoré) druhy talentov,
- spolupracovať s rodičmi (vrátane ich informovaného súhlasu so zaradením dieťaťa do programu pre nadaných),
- zabezpečiť materiálne potreby pre vzdelávanie nadaných žiakov (špeciálne učebnice, encyklopédie, alternatívne učebné materiály, učebné pomôcky, výpočtová a rozmnožovacia technika a pod.),
- upraviť vzdelávacie obsahy a témy, ktoré sa na škole vyučujú vo vzdelávaní nadaných žiakov nad rámec štátneho vzdelávacieho programu.

3. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

3.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Tab.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre 1. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

3.1.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a anglický jazyk.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

3.1.2 Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na

samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítačania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

3.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky4 prostredníctvom jej prírodovednej časti.

3.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky a prírodovedy (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

3.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova/náboženstvo.

Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov.

Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

3.1.6 Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblastí patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

3.1.7 Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie,

pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

3.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

3.2 Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.**

3.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

3.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

3.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

3.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

3.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

3.2.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

3.2.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

3.2.8 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;

- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

4. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov sa riadime § 55 a § 56 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude uskutočňovať na základe nasledujúcich kritérií:

- pozorovania (hospitácie)
- pohospitačné rozhovory
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (tu budeme brať do úvahy prospech žiakov, umiestnenia žiakov v súťažiach, sledovať budeme pokroky žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa)

Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

V pravidelných intervaloch sledujeme:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

5 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

6 Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledujúcimi spôsobmi: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP alebo vytvorí nový vyučovací predmet, kurz a pod., ktorému prideli časovú dotáciu. Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, škola si však môže v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých učebných predmetov.

7 Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

V zmysle platnej legislatívy je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovnovzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodňujúcom prostredí, ktorých zohľadnenie mu zabezpečí

rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

- a) žiak so zdravotným znevýhodnením, t. j.
 - žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím);
 - žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania);
- b) žiak zo sociálne znevýhodneného (znevýhodňujúceho) prostredia;
- c) žiak s nadaním.

Na efektívne vzdelávanie a saturáciu potrieb žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné zabezpečiť:

- a) včasnú špeciálnopedagogickú, psychologickú, medicínsku diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacieho obsahu, zaradenie špecifických vyučovacích predmetov, špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikáciu alternatívnych foriem komunikácie, úzku spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka, vyplývajúcej z odbornej diagnostiky;
- b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňajú špeciálne učebnice, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, úpravu prostredia (napr. bezbariérový prístup);
- c) odborný servis špeciálneho pedagóga, školského špeciálneho pedagóga, logopéda, liečebného pedagóga, asistenta učiteľa, školského psychológa, ďalej nižší počet žiakov v triede, v prípade individuálnej integrácie zníženie maximálneho počtu žiakov v triede, odborná príprava učiteľov;
- d) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

7.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje:

- a) v špeciálnych školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením;
- b) v ostatných školách:
 - v špeciálnych triedach, ktoré sa zriaďujú spravidla pre žiakov s rovnakým druhom zdravotného znevýhodnenia; časť výchovno-vzdelávacieho procesu sa môže uskutočňovať v triede spoločne s ostatnými žiakmi školy; niektoré vyučovacie predmety alebo činnosti môže žiak absolvovať mimo špeciálnej triedy;
 - v triedach alebo výchovných skupinách spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom so zdravotným znevýhodnením špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a saturovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, najmä:

- zaradiť do školských vzdelávacích programov škôl, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so zdravotným znevýhodnením špecifické predmety, ktorými možno žiakovi, vzdelávanému formou školskej integrácie, nahradiť voliteľné (disponibilné) predmety,

alebo iné vyučovacie predmety, podľa odporúčania školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie;

- podľa druhu zdravotného znevýhodnenia a individuálnej potreby uplatňovať alternatívne formy komunikácie (posunkový jazyk, Braillovo písmo, alternatívna augmentatívna komunikácia a iné);
- umožniť rozdelenie triedy na 2 skupiny v prípade integrácie žiakov s poruchami správania;
- dať možnosť učiteľovi flexibilne prispôbiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
- vypracovať individuálny vzdelávací program v prípade, že žiak nemôže vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie plniť požiadavky príslušného vzdelávacieho programu v špeciálnej škole alebo špeciálnej triede.

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach (integrované vzdelávanie):

- zabezpečiť odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;
- vypracovať individuálny vzdelávací program pre integrovaného žiaka, za ktorý zodpovedá triedny učiteľ v spolupráci s vyučujúcim daného predmetu, školským špeciálnym pedagógom a školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie;
- využívať disponibilné hodiny na zavedenie špecifických predmetov, príp. na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiaci vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- vyučovať za pomoci školského špeciálneho pedagóga žiakov so zdravotným znevýhodnením individuálne alebo v skupinkách na vyučovaní alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
- zabezpečiť v rámci vyučovania možnosť individuálnej práce s vybranými žiakmi prostredníctvom školského špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

Kompletný obsah a špecifiká vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením sa nachádzajú v nasledujúcich vzdelávacích programoch:

- Vzdelávací program pre žiakov so sluchovým postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov s telesným postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou;
- Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami;
- Vzdelávací program pre žiakov chorých a zdravotne oslabených;
- Vzdelávací program pre žiakov hluchoslepých;
- Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia;
- Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti;
- Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov s poruchami správania;
- Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím.

7.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené (znevýhodňujúce) prostredie (ďalej aj „SZP“) definujeme ako „prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne (jazykové, kultúrne) podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre kognitívny rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a osobnostný rozvoj“.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu;
- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje schopnosti;
- nižší počet žiakov triede.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach (spoločne s ostatnými žiakmi triedy). V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

7.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonných charakteristík nadania je potrebné venovať rovnakú pozornosť aj osobnostnému rozvoju nadaných žiakov, najmä v oblasti ich emocionality a sociálnych vzťahov.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa uskutočňuje v:

- 1) základných školách so zameraním na rozvoj všeobecného intelektového nadania, resp. osemročných gymnáziách so zameraním na rozvoj všeobecného intelektového nadania;
- 2) športových školách;
- 3) ostatných školách v:
 - a) triedach so zameraním na rozvoj všeobecného intelektového nadania;
 - b) triedach s rozšíreným vyučovaním prírodovedných, spoločenskovedných alebo esteticko-výchovných predmetov;
 - c) športových triedach;
 - d) triedach základných škôl alebo osemročných gymnázií spolu s ostatnými žiakmi školy (školská integrácia).

Žiaci tried podľa ods. 3 písm. a) a b) môžu časť vyučovania absolvovať mimo týchto tried spolu s ostatnými žiakmi školy. Žiaci s nadaním vzdelávaní v triedach podľa ods. 3 písm. d) postupujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu. Pre nadaného žiaka, ktorý je vzdelávaný v bežnej triede základnej školy alebo osemročného gymnázia (integrované vzdelávanie) treba vypracovať individuálny vzdelávací program.¹¹ Ak je v triede integrovaná skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania, môžu byť individuálne vzdelávacie programy všetkých týchto žiakov rovnaké.

Podmienkou zaradenia žiaka do športovej školy alebo triedy je úspešné absolvovanie talentových skúšok, nie vyjadrenie zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Žiak bez tohto vyjadrenia nie je pokladaný za žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Triedy s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov možno zriaďovať aj pre tých nadaných žiakov, ktorí neboli diagnostikovaní ako žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ale vybraní na základe kritérií určených riaditeľom školy. Za triedy pre žiakov s nadaním sú pokladané iba tie triedy, ktorých žiaci boli ako nadaní diagnostikovaní centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania postupujú nadaní žiaci, ktorí majú okrem nadania špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia alebo sociálne znevýhodneného prostredia, podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu obmedzení žiaka. Pri jeho príprave spolupracuje triedny učiteľ s príslušným odborným zamestnancom zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Ak je nadaný žiak súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, môže byť do jeho vzdelávania zapojený aj asistent učiteľa.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania a na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov;
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- spolupracovať so psychológom, v prípade umelecky nadaných žiakov s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania;
- dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej, emocionálnej, sociálnej i v oblasti manuálnych zručností;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa;
- akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania v rámci primárneho vzdelávania upravuje platná legislatíva [§ 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov]. Základné školy sa členia na typy: základnú školu so všetkými ročníkmi (plnoorganizovanú základnú škola), základnú školu, ktorá nemá všetky ročníky (neplnoorganizovanú základnú škola). Základná škola má

spravidla deväť ročníkov s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy tvorí spravidla prvý až štvrtý ročník základnej školy.

9 Povinné personálne zabezpečenie

Efektívna realizácia ŠVP je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície);
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu;
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov;
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou;
- pre realizáciu športovej prípravy v príslušnom športovom odvetví je potrebná trénerská kvalifikácia;
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi a s rodičmi;
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

10 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

Dôležitou podmienkou pri realizácii štátneho vzdelávacieho programu je primerané priestorové vybavenie školy a materiálo-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších zariadeniach školy zriadených podľa platnej legislatívy.

10.1 Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy:

- kancelárie riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy;
- kancelária pre ekonomický úsek;

b) pre pedagogických zamestnancov školy:

- zborovňa;
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok);

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom:

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom alebo žiakom;

d) pre nepedagogických zamestnancov školy:

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov;

e) hygienické priestory:

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov;
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi;

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky;
- didaktickú techniku;
- skladové priestory;
- archív;

g) informačno-komunikačné priestory:

- knižnica alebo priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na internet;

h) učebné priestory (interné/externé):

- učebne;
- odborné učebne;
- telocvičňa;
- školské ihrisko;

i) spoločné priestory:

- školská budova;
- školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň;
- školský dvor;
- priestory pre školský klub detí;
- priestor pre riešenie zdravotných problémov.

10.2 Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie

Tab. 2 Učebné priestory

P.č.	Názov učebného priestoru
1.	Učebňa
2.	Telocvičňa
3.	Multimediálna učebňa

Tab. 3 Základné vybavenie učebne

Učebňa			
	Názov vybavenia	Počet na	
		učiteľa	triedu/skupinu
	stôl	1	
	stolička	1	podľa počtu žiakov
	školské lavice		podľa počtu žiakov
	skriňa		1
	didaktické pomôcky (podľa predmetov)		podľa potreby
	nástenka		1
	školská tabuľa		1
	magnetická tabuľa		1
	zdroj napätia a prúdu		1
	USB kľúč, externý disk	1	-
	PC/notebook		podľa potreby
	Wi-fi router		1
	interaktívna tabuľa		1
	dataprojektor		1
	audioprehrávač		1

Tab. 4 Vybavenie telocvične

Učebňa			
	Názov vybavenia	Počet na	
		učiteľa	triedu/skupinu
	rebrina		8
	tyč na šplhanie		2
	lano na šplhanie		2
	lavička		6
	karimatka/podložka na cvičenie	1	15
	švihadlo	1	15
	švédska debna		2
	žinenka		8
	koza		1
	mostík		1
	lopty		podľa potreby
	kriketová, tenisová loptička		podľa potreby
	fitlopty		podľa potreby
	futbalová/hádzanárska brána		2
	basketbalové koše		2
	stopky		1
	meracie pásmo		1
	CD, DVD prehrávač s reproduktormi		1
	didaktické pomôcky (obrazový materiál, videozáznamy, dataprojektor, počítač, netradičné náčinie, ...)		podľa potreby
	skrinka pre audiovizuálnu techniku		1

Tab. 5 Vybavenie multimediálnej učebne

Učebňa			
	Názov vybavenia	Počet na	
		učiteľa	triedu/skupinu
	stôl	1	
	stolička	1	17
	školské lavice		17
	skriňa		1
	interaktívna tabuľa		1
	didaktické pomôcky		podľa potreby
	zdroj napätia a prúdu		1
	nástenka		1
	dataprojektor		1
	PC/Notebook	1	17
	reproduktory, slúchadlá	1	17
	ozvučenie, Hi-Fi technika		1
	multifunkčné zariadenie		1
	USB kľúč/externý disk	1	
	digitálny fotoaparát/videokamera		1
	prístup na internet		18
	Wi-Fi router		1

Konkretizácia odporúčaného vybavenia učebných priestorov, ktorá obsahuje odporúčané vybavenie učebne výtvarnej výchovy, prvouky, prírodovedy a vlastivedy sa nachádza v prílohe.

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia

Nevyhnutnosťou pre realizáciu ŠVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební a ostatných priestorov školy podľa platných noriem (svetlo, teplo, hlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku atď.).

Organizácia výletov, exkurzií, školy v prírode a výcvikov (plaveckého výcviku, lyžiarskeho a snoubordingového výcviku), ako aj organizácia iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti školy sa riadi platnou legislatívou (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011 Z. z.), dôležitou podmienkou je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

12 Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ďalej aj „ŠkVP“) je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie na danej škole. Musí byť vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a príslušným štátnym vzdelávacím programom. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie konkrétnej školy s ohľadom na potreby žiakov. Reflektuje tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím voliteľných (disponibilných) hodín¹⁴. V prípade, že škola má triedy s rôznym zameraním, môže mať aj viacero školských učebných plánov. Školským vzdelávacím programom môže byť aj medzinárodný program, ktorý sa uskutočňuje po písomnom súhlase Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky alebo schválený experimentálne overený inovačný program.

Na vypracovaní ŠkVP by sa mali podieľať všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a zverejní ho na verejne prístupnom mieste.

Pri tvorbe ŠkVP škola vychádza zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov v ŠVP, pričom využíva nasledujúce možnosti podľa svojich konkrétnych potrieb:

- Platné vzdelávacie štandardy pre príslušné vyučovacie predmety škole môžu slúžiť ako učebné osnovy povinných vyučovacích predmetov, ktorých časovú dotáciu v učebnom pláne ponechá alebo navýši bez rozšírenia obsahu.
- Učebné osnovy sa musia vypracovať k rozširujúcemu obsahu učiva z povinných vyučovacích predmetov ŠVP a k novovytvoreným predmetom v učebnom pláne.

RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN

Základnej koly s materskou školou Čereňany

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník				
		Primárne vzdelávanie				Spolu
		1.	2.	3.	4.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	10	9	8	8	
	Anglický jazyk		1	3	3	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5	4	4	
	Informatika			1	1	
Človek a príroda	Prvouka	1	2			
	Prírodoveda			2	2	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			1	2	
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova	1	1	1	1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1	
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	
Spolu hodín		22	23	25	26	

Disponibilné hodiny sme využili nasledovne:

- v prvom ročníku sme pridali: jednu hodinu do predmetu Slovenský jazyk a literatúra a jednu hodinu sme pridali do predmetu Matematika
- v druhom ročníku sme pridali: jednu hodinu do predmetu Slovenský jazyk a literatúra a jednu hodinu sme pridali do predmetu Matematika
- v treťom ročníku sme pridali: jednu hodinu do predmetu Slovenský jazyk a literatúra a jednu hodinu sme pridali do predmetu Prírodoveda
- vo štvrtom ročníku sme pridali: jednu hodinu do predmetu Slovenský jazyk a literatúra

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

ÚVOD

Vzdelávacie štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni vzdelávania je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa zložiek predmetu (jazyková a slohová zložka, čítanie a literárna výchova). Učiteľ môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávacie štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale aby im vytváral primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, spôsobilostí a zručností.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaradíme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunicovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty.

V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: *prípravné, slabikárové a čítankové.*

2. ročník ZŠ

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

3. ročník

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

1. ročník:	10 hodín týždenne/330 hodín ročne
2. ročník:	9 hodín týždenne/297 hodín ročne
3. ročník:	8 hodín týždenne/264 hodín ročne
4. ročník:	8 hodín týždenne/264 hodín ročne

V prvom ročníku sme oproti rámcovému plánu pridali jednu vyučovaciu hodinu a v druhom ročníku sme pridali dve vyučovacie hodiny. V treťom a vo štvrtom ročníku sme pridali po jednej disponibilnej hodine. Všetky tieto disponibilné hodiny budeme venovať posilňovaniu čitateľských zručností.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 1. ročník

Čítanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • rozprávať podľa obrázka, • jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom, (<i>VMR, OZO, DVY</i>) 	komunikácia
<ul style="list-style-type: none"> • sluchovo rozlišovať hlásky v slove, • zrakovo rozlišovať písmená, 	hláska písmeno
<ul style="list-style-type: none"> • spájať hlásky do slabík, 	slabika
<ul style="list-style-type: none"> • hovoriť slovo po slabikách, • určovať počet slabík v slove, 	slovo
<ul style="list-style-type: none"> • tvoriť vetu podľa grafickej schémy, • určovať počet slov vo vete, 	veta
<ul style="list-style-type: none"> • čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy. (<i>OSR, RLK</i>) 	veľké tlačené písmená

Písanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • písať tvary veľkých tlačенých písmen, 	tvary veľkých tlačенých písmen
<ul style="list-style-type: none"> • písať podľa predlohy tvary prípravných cvikov. (<i>OSR</i>) 	prípravné cviky

Rozprávanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky, (<i>OSR, VMR, ENV, RLK</i>) 	výslovnosť slovenských hlások
<ul style="list-style-type: none"> • predstaviť sa rodným menom a priezviskom. (<i>MEV, OZO</i>) 	predstavenie sa

Počúvanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • počúvať a porozumieť informácii od učiteľa, spolužiaka..., (<i>OSR</i>) • pracovať podľa inštrukcie učiteľa. (<i>OZO</i>) 	prijímanie informácií

Čítanie – šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci šlabikárového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • čítať všetky písmená, 	písmená hlásky dĺžka hlásky

<ul style="list-style-type: none"> rozlišovať hlásky, vyslovovať krátku a dlhú hlásku, rozlišovať písmená: tlačené, písané, malé a veľké, 	tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy
<ul style="list-style-type: none"> určovať hlásky v slabike, spájať hlásky do slabiky, čítať slabiky (otvorenú, zatvorenú, so spoluhláskovou skupinou a s viacnásobnou spoluhláskovou skupinou), 	slabika (analýza a syntéza)
<ul style="list-style-type: none"> čítať slová po slabikách, určovať počet slabík a hlások v slove, určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci), čítať slová zložené z otvorených slabík, čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík, čítať slová zo zatvorených slabík, čítať slová so slabikotvorným r – r', l – l', čítať slová a vysvetľovať ich význam, (<i>OSR, OZO, RLK, VMR</i>) 	slovo
<ul style="list-style-type: none"> čítať vety, určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena, rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka, 	veta druhy viet interpunkčné znamienka
<ul style="list-style-type: none"> správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami, 	rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky
<ul style="list-style-type: none"> čítať text zľava doprava. 	orientácia v texte

Písanie – slabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci slabikárového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní, písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou, 	tvary veľkých a malých písaných písmen
<ul style="list-style-type: none"> odpísať písaným písmom písmená, slabiky, slová, vety, text podľa písanej predlohy, 	odpis písmen, slabík, slov, viet a textu
<ul style="list-style-type: none"> prepísať písaným písmom slabiky, slová, vety, text podľa tlačenej predlohy, 	prepis písmen, slabík, slov, viet a textu
<ul style="list-style-type: none"> na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text písaným písmom. 	písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania

Rozprávanie – šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci šlabikárového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy, 	vyžiadanie informácie
<ul style="list-style-type: none"> súvislo rozprávať o nejakej udalosti, doplňať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka, formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu. (OSR) 	rozprávanie o udalosti

Počúvanie – šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci šlabikárového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí. (OSR) 	počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka

Čítanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci šlabikárového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> čítať básneň, hádanku zapísanú tlačeným alebo písaným písmom, odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza), odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke, (OSR) 	básneň hádanka
<ul style="list-style-type: none"> prečítať s porozumením prozaický text, odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte, porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky), určiť nadpis a autora textu, 	text rozprávka, príbeh nadpis, autor
<ul style="list-style-type: none"> správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety, 	druhy viet
<ul style="list-style-type: none"> prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu, (MUV) správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte, predniesť básneň alebo kratší prozaický text, 	rozprávanie dej v umeleckom texte umelecký prednes
<ul style="list-style-type: none"> odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte, (OSR) prečítať text danej postavy v dramatickom diele, 	dramatizácia umeleckého textu dej zdramatizovaného textu postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti ilustrácia a jej funkcia

<ul style="list-style-type: none"> • používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie, • určiť postavy v dramatickom texte, • primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti, • identifikovať ilustráciu v texte, • poznať funkciu ilustrácie, • prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text, • priradiť vhodnú ilustráciu k textu, • priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu, 	
---	--

Písanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci šlabikároveho obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpísať krátky text podľa predlohy, • prepísať tlačенý text písaným písmom, • písať vety a krátke texty podľa diktovania, • samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety, • používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb, • napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko, (OSR) 	<p>odpis písaného textu prepis tlačéného textu písanie podľa diktovania samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok</p> <p>písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom</p>
<ul style="list-style-type: none"> • písať prvé slovo vety s veľkým písmenom, • správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, opytovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu), • písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte. (OSR) 	<p>veta – veľké písmená na začiatku viet interpunkčné znamienka na konci viet</p>

Rozprávanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci šlabikároveho obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote, • pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov, • zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo, (OSR) • ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas, • zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť, • požiadať niekoho o niečo. (MUV) 	<p>základy spoločenského správania komunikácia</p>

Počúvanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci šlabikároveho obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, • rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí. (OSR) 	<p>počúvanie (porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka)</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 2. ročník

Jazyková a slohová zložka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne určovať hlásku a písmeno v daných slovách, (MEV) • vymenovať počet písmen a hlások v slovách, • rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (dz, dž, ch), • správne vyslovovať hlásky v slovách, • napísať tlačené a písané písmená slovenskej abecedy, (OSR) • vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, • zoradovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena, 	<p>hláska a písmeno</p> <p>rozlíšenie pojmov hláska – písmeno</p> <p>odlišnosť písmen <i>ch</i>, <i>dz</i> a <i>dž</i> v hovorenej reči a v písanom prejave</p> <p>výslovnosť hlások a písmen v slovách</p> <p>abeceda</p>
<ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky, (VMR, ENV) • rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (koza - koža...), • správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, • opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami, (OSR) 	<p>rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky</p> <p>rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena významu slova)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, (VMR) • samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, • samostatne vymenovať dvojhásky, • v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhásky, 	<p>samohlásky: krátke a dlhé</p> <p>spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké</p> <p>dvojhásky</p> <p>rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhásky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozdeliť samohlásky na dve skupiny, • správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, (MUV) • uplatniť pravopis slov so samohláskou ä, • rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr. (latka – látka, sud - súd), 	<p>samohlásky: krátke a dlhé</p> <p>samohláska <i>ä</i> a jej pravopis</p>
<ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovovať a písať dvojhásky: ia, ie, iu, ô, (OSR, ENV) • správne prepisovať slabiky ja–já, je, ju–jú na začiatku a na konci slova, • zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojháskami: ia, ie, iu, ô, 	<p>dvojhásky: ia, ie, iu, ô</p>

<ul style="list-style-type: none"> identifikovať v slovách mäkké spoluhlásky č, dž, š, ž, c, dz, j d', t', ň, l' a samostatne ich vymenovať, (ENV) uplatniť pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, správne vyslovovať mäkké spoluhlásky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku, (DVY) 	<p>mäkké spoluhlásky pravopis <i>i/í</i> po mäkkých spoluhláskach a <i>y/ý</i> v koreni domácich slov výslovnosť mäkkých spoluhlások <i>č, dž, ž, š, c, dz, j d', t', ň, l'</i> výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>d', t', ň, l'</i> pred samohláskami <i>i, e</i> a pred dvojhláskami <i>ia, ie, iu</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> identifikovať v slovách tvrdé spoluhlásky h, ch, k, g, d, t n, l, (ENV) rozlišovať tvrdé spoluhlásky v texte po sluchovej aj zrakovej stránke, uplatniť pravopis y/ý po tvrdých spoluhláskach, (OZO) uplatniť pravopis i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách (kino, kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...), uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhláskou l, po ktorej sa píše y (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...), 	<p>tvrdé spoluhlásky výskyt <i>i/í</i> po tvrdých spoluhláskach v cudzích a zvukomalebných slovách výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>d, t, n, l</i> v porovnaní s výslovnosťou a pravopisom spoluhlások <i>d', t', ň, l'</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> rozoznávať krátke a dlhé slabiky, správne spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, (OSR) správne spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík, rozdeľovať slová na slabiky, rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné, (OSR) správne rozdeľovať slová na konci riadku, rozoznávať kvantitu slabík, rozdeľovať slová s dvojhláskami na slabiky, 	<p>slabika kvantita slabík spájanie hlások do slabík slabičnosť slov rozdeľovanie slov na konci riadka</p>
<ul style="list-style-type: none"> tvoriť gramaticky správne vety, (OSR) poznať druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie), (ENV) správne používať za vetami interpunkčné znamienka: bodku, otáznik, výkričník, uplatňovať melódiu vety podľa komunikačného zámeru výpovede, rozlišovať neúplnú vetu v texte, 	<p>jednoduchá veta druhy viet interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník) na konci vety neúplná veta</p>
<ul style="list-style-type: none"> zablahoželať ústne aj písomne, (OSR, VMR) používať tykanie a vykanie v závislosti od danej situácie, (OSR) napísať správne adresu svojho bydliska, napísať jednoduchý (súkromný) list, sformulovať blahoželanie ústne, písomne, napísať blahoželanie na pohľadnicu, 	<p>ústne a písomné blahoželanie tykanie – vykanie adresa bydliska súkromný list blahoželanie (ústne, písomne) pohľadnica</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porozprávať vlastný zážitok, • porozprávať obsah z prečítaného textu, • porozprávať príbeh podľa série obrázkov, (<i>OSR</i>) • porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, • vytvoriť nadpis k príbehu, • opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, • opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby. 	<p>rozprávanie (ústne)</p> <p>opis predmetu, ilustrácie</p>
--	---

Čítanie a literárna výchova	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť), • uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, • čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, (<i>OSR, ENV, VMR</i>) • prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu), • čítať text s porozumením, (<i>MUV</i>) • reprodukovat' informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené priamo, • porozumieť informáciám, podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené nepriamo, (<i>DVY, OZO</i>) • vyjadriť vlastný názor na prečítaný text, • rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov, • identifikovať veršované a neveršované literárne útvary, • identifikovať v básni strofu, • identifikovať v básni rým, verš, • zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu, • identifikovať nadpis v texte, • tvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým), 	<p>text báseň, strofa, rým, verš nadpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, (<i>MEV</i>) • poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, 	<p>autor, spisovateľ, spisovateľka kniha, knižnica, čitateľ ilustrácia, ilustrátor</p>

<ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v knižnici, • čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, • povedať obsah prečítanej knihy, • vymenovať postavy z prečítanej knihy, • poznať mená detských ilustrátorov, • nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe, 	
<ul style="list-style-type: none"> • recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti, (RLK) • odlišiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), • zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu, 	<p>krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti ľudové riekanky, vyčítanky, piesne</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem ľudová rozprávka, (RLK) • plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, • uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, • identifikovať postavy v rozprávke, • porozprávať dej rozprávky, • povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, • vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, 	<p>ľudová rozprávka (obsah, dej, postavy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem bábkové divadlo, (MEV) • vysvetliť, čo je bábka, kto je bábkoherec, bábkar, • zhotoviť jednoduchú bábku (z papiera, látky), • zahrať bábkovú hru so spolužiakmi, 	<p>bábkové divadlo, bábkoherec, bábkar</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem zdobnenina, • vyhľadať zdobneninu v texte, • vytvoriť krátky literárny text so zdobneninami, 	<p>zdobnenina</p>
<ul style="list-style-type: none"> • čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov, (MEV) • povedať stručný obsah prečítaného textu, • poznať názvy známych detských časopisov. 	<p>noviny detské časopisy</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ročník

Jazyková a slohová zložka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého, tretieho..., n-tého písmena, • použiť aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka, • podľa abecedného poradia vyhľadať slová a heslá v slovníkoch, v telefónnom zozname a v encyklopédiách, 	<p>abeceda</p> <p>slovníky encyklopédie,</p> <p>telefónny zoznam</p>
<ul style="list-style-type: none"> • nahradiť spoluhlásku l, í a r, í samohláskou a vytvoriť slabiku, • identifikovať slová so slabikotvornými hláskami v texte, • tvoriť nové slová zo slabikotvorných slabík, 	<p>slabikotvorné hlásky l, í, r, í (písanie a výslovnosť)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať obojaké spoluhlásky, • identifikovať v texte obojaké spoluhlásky, • písať po obojakých spoluhláskach mäkké i, í, alebo tvrdé y, ý, 	<p>obojaké spoluhlásky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať vybrané a príbuzné slová po spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z), • rozoznať pravopis vybraných a príbuzných slov, • používať vybrané a príbuzné slová v iných slovných spojeniach, v texte, 	<p>vybrané slová po obojakých spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z)</p> <p>príbuzné slová (odvodzovanie, tvorenie, pravopis)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem podstatné mená, • pýtať sa na podstatné mená otázkou: kto je to? čo je to?, • identifikovať na základe otázky podstatné mená v texte, • vysvetliť pojem všeobecné a vlastné podstatné mená, • rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte, • uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov, štátov, 	<p>podstatné mená</p> <p>všeobecné a vlastné podstatné mená</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem slovesá, • opýtať sa na slovesá otázkou: čo robí?, • identifikovať slovesá v texte na základe otázky, • písať v slovesách koncovku – li, • identifikovať slová podobného významu v texte, 	<p>slovesá</p> <p>slová podobného významu (synonymá)</p>

<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem prídavné mená, pýtať sa na prídavné mená otázkou: aký? aká? aké?, identifikovať na základe otázky prídavné mená v texte, identifikovať slová opačného významu v texte, používať synonymá a antonymá vo vetách, v texte 	<p>prídavné mená</p> <p>slová opačného významu (antonymá)</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem zámená, identifikovať bežne používané zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, tebe/ti, mňa/ma, nás, vám, im, jemu/mu, jej, môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich, kto, čo, ten, to, tam, takto) v texte, používať zámená v ústnej a písomnej komunikácii, vysvetliť pojem číslovky, opýtať sa na číslovky otázkami: koľko? koľkí?, vyhľadať v texte základné a radové číslovky, používať číslovky v bežnej komunikácii, zapísať číslovky slovom, 	<p>zámená</p> <p>číslovky</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozoznať časti listu (úvod, jadro, záver), v liste rozoznať oslovenie a podpis, správne napísať oslovenie v liste, písomne zoštylizovať jednoduchý list, rozoznať druhy korešpondencie, 	<p>list členenie listu (úvod, jadro, záver, podpis)</p> <p>oslovenie</p>
<ul style="list-style-type: none"> porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe vopred vytvorenej osnovy, porozprávať dej podľa časovej postupnosti 	<p>rozprávanie – písomne osnova (úvod, jadro, záver)</p> <p>časová postupnosť</p>
<ul style="list-style-type: none"> sformulovať krátky oznam, napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS, mejlom, napísať správu mejlom, odlíšiť správu od oznamu, 	<p>oznam</p> <p>SMS,</p> <p>mejl správa</p> <p>odlíšenie oznamu od správy</p>
<ul style="list-style-type: none"> vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, triediť inzeráty podľa obsahového zamerania, dokáže písomne sformulovať krátky inzerát, 	<p>inzerát</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem reklama, rozlíšiť druhy reklamy, sformulovať krátky reklamný text, posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy 	<p>reklama druhy reklamy</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem pozvánka, 	<p>pozvánka</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert), 	
<ul style="list-style-type: none"> opísať charakteristické prvky predmetu, opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie, slovné vysvetliť čo je nákres, schéma, identifikovať nákres, schému v texte, charakterizovať návod, pracovať podľa jednoduchého návodu, prezentovať návod verejne, rozpoznať jednoduchý recept, rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), pracovať podľa jednoduchého receptu, zostaviť jednoduchý recept, 	<p>opis pracovného predmetu</p> <p>nákres schéma</p> <p>návod</p> <p>recept</p>
<ul style="list-style-type: none"> identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, rozoznať, ktoré údaje o človeku vizitka prezrádza, predstaviť sa prostredníctvom vizitky, vyrobiť vizitku pre seba, pre spolužiaka, rodiča. 	vizitka

Čítanie a literárna výchova	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> čítať plynulo súvislý umelecký text, uplatňovať zásady správnej techniky čítania zameranej na umelecký prednes, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, literárny text čítať s porozumením, odpovedať na otázky zamerané na obsahovú stránku textu, vymenovať najznámejšie knihy pre deti a mládež, pozná mená významných autorov detskej literatúry, porozprávať krátky dej alebo obsah prečítanej knihy, vyjadriť pocity a zážitky z prečítaného textu (knihy), 	<p>literatúra pre deti a mládež</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojmy poézia a próza, rozoznať v texte poéziu od prózy, recitovať báseň so zameraním na umelecký prednes, rozoznať v prozaickom útvere odseky, 	<p>poézia, próza</p> <p>odsek</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem ľudová slovesnosť, • vymenovať literárne útvary ľudovej slovesnosti, • čítať krátke ľudové útvary s porozumením, • vysvetliť pojem pranostika, • vyhľadať pranostiky v texte, • zapamätať si najznámejšie pranostiky, • vyhľadať príslovia a porekadlá v texte, • povedať ponaučenie vyplývajúce z príslovia, • vysvetliť pojem prirovnanie, • identifikovať prirovnania v texte, • napísať samostatne vety, v ktorých použije čo najviac prirovnaní, 	<p>ľudová slovesnosť</p> <p>pranostika</p> <p>príslovie porekadlo</p> <p>prirovnanie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • autorskú rozprávku prečítať nahlas, plynulo, s porozumením, • v rozprávke výrazne čítať priamu reč, • rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, • rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, • povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, 	<p>autorská rozprávka</p> <p>hlavná a vedľajšia postava</p>
<ul style="list-style-type: none"> • určiť hlavnú myšlienku v rôznych literárnych textoch, • určiť rozdiely medzi rozprávkou a povest'ou, • charakterizovať povest', • určiť hlavnú myšlienku povesti, • správne formulovať otázky k obsahu povesti, • vysloviť vlastný názor na povest'. 	<p>hlavná myšlienka</p> <p>povešť (vhodný výber povesti, zamerať sa na kratšie a po obsahovej stránke jednoduchšie povesti)</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 4. ročník

Jazyková a slohová zložka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvárať nové slová s rôznymi predponami • uplatniť pravopis predpôn, • identifikovať slabičné a neslabičné predpony, • rozlíšiť význam slov utvorených z rôznych predpôn, • používať slová s predponami v texte, 	<p>tvorenie slov predponami pravopis a výslovnosť predponových odvodenín</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uplatniť pravopis vybraných a odvodených slov, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (napr. byť – biť, vyť – viť, výr – vír), • uplatniť pravopis geografických názvov s i/i a y/ý po obojakej spoluhláske, 	<p>pravopis ďalších vybraných slov geografické názvy s i/i a y/ý po obojakej spoluhláske</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozdeľovať hlásky na párové znelé, párové neznelé, nepárové znelé, • uplatniť výslovnosť a pravopis znelých párových spoluhlások na konci slov a neznelých spoluhlások na konci slov, • uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások vo vnútri slova, • uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások na hranici slov, • uplatniť pravopis a výslovnosť spoluhlásky v, 	<p>delenie hlások na znelé a neznelé spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov pravidlá pravopisu a výslovnosť spoluhlásky v</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem priama reč, • rozoznať priamu reč v hovorenom prejave, • na základe úvodzoviek a úvodzacej vety identifikovať priamu reč v texte, • rozlíšiť úvodzaciú vetu od priamej reči, 	<p>priama reč úvodzacia veta, úvodzovky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozdeliť slovné druhy na ohybné a neohybné, • rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená, • uplatniť pravopis v názvoch štátov a v pomenovaniach príslušníkov národov, • určiť gramatické kategórie podstatných mien, • určiť mužský, ženský a stredný rod podstatných mien, • určiť jednotné a množné číslo podstatných mien, • vymenovať pádové otázky a latinské názvy pádov, 	<p>ohybné a neohybné slovné druhy podstatné mená - vlastné a všeobecné vlastné podstatné mená – názvy štátov a príslušníkov národov gramatické kategórie podstatných mien (rod, číslo, pád) rod podstatných mien číslo podstatných mien pád podstatných mien základný tvar podstatného mena prídavné mená (rod, číslo, pád) základný tvar prídavného mena zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde zámená</p>

<ul style="list-style-type: none"> • skloňovať podstatné mená podľa jednotlivých pádov, • určiť a vytvoriť základný tvar podstatného mena, • použiť tvary podstatných mien vo vetách a v texte, • určiť rod, číslo a pád prídavných mien, • určiť základný tvar prídavného mena, • určiť zhodu podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde, • identifikovať zámená v texte, • rozoznať druhy zámen (osobné a privlastňovacie), • používať zámená v ústnej aj písomnej komunikácii, • identifikovať základné a radové číslovky v texte, • správne skloňovať číslovky, • uplatniť pravopis čísloviek, • určiť v texte základný tvar slovesa – neurčitok, • určiť gramatické kategórie sloviess (osobu, číslo a čas), • správne časovať slovesá, • správne časovať sloveso <i>byť</i> vo všetkých slovesných časoch, 	<p>druhy zámen (osobné, privlastňovacie) číslovky: základné a radové slovesá gramatické kategórie sloviess časovanie sloviess</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať neohybné slovné druhy, • vymenovať neohybné slovné druhy, • určiť funkciu neohybných slovných druhov vo vete, • identifikovať neohybné slovné druhy v texte, • vyhľadať príslovky v texte na základe otázok: kde? kedy? a ako?, • identifikovať predložky v texte, • uplatniť správnu výslovnosť a pravopis predložiek <i>s/so, z/zo, k/ku</i> v spojení s osobnými zámenami, • identifikovať spojky v texte, • vymenovať spojky, ktoré sa v reči najčastejšie vyskytujú, • rozoznať v texte častice a citoslovčia, • určiť funkciu častíc a citoslovciess, • vymenovať najfrekvencovanejšie výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (áno/nie, hádam, asi, možno...), • používať častice a citoslovčia v ústnej a písomnej komunikácii, 	<p>neohybné slovné druhy príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia funkcia neohybných slovných druhov vo vete príslovky predložky pravopis predložiek a ich správna výslovnosť spojky najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že</i> ...) častice a citoslovčia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem umelecký a vecný text, • prakticky rozoznať umelecký a vecný text, • vysvetliť pojem kľúčové slová, • identifikovať kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte, 	<p>umelecký a vecný text kľúčové slová osnova v umeleckom a náučnom texte (písomne) tvorivé písanie</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porozprávať prostredníctvom kľúčových slov krátky príbeh, • napísať osnovu, • zreprodukovať text podľa napísanej osnovy, • napísať krátky umelecký text, • napísať krátky vecný text, 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem diskusia, • diskutovať na určitú tému vybrať učiteľom/žiakom, • vysloviť a obhájiť si vlastný názor v diskusii, • dodržiavať pravidlá spoločenského správania počas diskusie, • primerane riešiť umelo vytvorenú konfliktnú situáciu, • prejaviť vlastný názor primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami na konfliktnú situáciu, • poznať niektoré stratégie riešenia konfliktu, 	diskusia názor
<ul style="list-style-type: none"> • opísať podľa predlohy osobu, • vymenovať charakteristické črty opisovanej osoby: vonkajšie, vnútorné (charakterové), • opísať osobu podľa živého modelu (spolužiaka, učiteľa), • v opise použiť jednoduché vety, súvetia a prirovnania, 	opis osoby (ústne, písomne)
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem interview, • písomne koncipovať jednoduché otázky a odpovede ako koncept k interview, • zrealizovať so spolužiakmi interview o aktuálnej udalosti, 	interview (cieľný rozhovor)
<ul style="list-style-type: none"> • zreprodukovať ústne a písomne kratší prečítaný text, • dodržiavať časovú postupnosť deja, • napísať dejovú postupnosť rozprávania, • písomne priradiť správne nadpisy k dejovej osnove, 	reprodukcia rozprávania časová postupnosť deja
<ul style="list-style-type: none"> • vlastnými slovami charakterizovať plagát, • rozlíšiť, na aké účely sa plagát používa, • vytvoriť jednoduchý plagát k aktuálnej udalosti. 	plagát

Čítanie a literárna výchova	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • čítať náučný text s porozumením, • identifikovať informácie uvedené priamo v texte, • tvoriť otázky k informáciám uvedeným priamo v texte, 	náučná literatúra a grafy umelecká literatúra divadlo, divadelná hra

<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať informácie uvedené v texte nepriamo, • tvoriť otázky k informáciám uvedeným v texte nepriamo, • identifikovať v texte diagramy a grafy, • prečítať diagramy a grafy v náučnom texte, • určovať podľa diagramu alebo grafu pomerné zastúpenie jednotlivých položiek, • v texte navzájom odlišiť umeleckú a náučnú literatúru, • čítať umelecký text samostatne, s dôrazom na správnu výslovnosť, dikciu, artikuláciu, • naspamäť zarecitovať jednu/viac básní, • predniesť kratšie prozaické dielo, • charakterizovať divadlo, divadelnú hru, • účinkovať v divadelnej hre, ktorú nacvičí učiteľ so žiakmi v triede, v škole, • dbať na výrazný prednes priamej reči v dramatických textoch, • poznať spoločenské pravidlá správania sa v divadle, 	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať pojmy rozhlas, televízia, film, kino a vzájomne ich odlišiť, • poznať názvy detských literárnych diel (rozprávok), ktoré boli sfilmované, • rozprávať obsah detského filmu, ktorý žiakov najviac upútal, • vymenovať hlavné postavy z detského filmu, • opísať vzťahy medzi filmovými postavami, • poznať spoločenské pravidlá správania sa v kine, 	<p>rozhlas, televízia, film, kino prepojenie literatúry s filmovou, televíznou a divadelnou tvorbou</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem dialóg, poznať koľko osôb na ňom participuje, • identifikovať dialóg v texte a prečítať ho s porozumením, • zrealizovať dialóg so spolužiakom, použiť primeranú gestikuláciu, mimiku, 	<p>dialóg mimojazykové prostriedky (gestikulácia, mimika)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem kapitola, • rozoznať v knihe kapitoly, 	<p>kapitola</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem bájka, • vyhľadať bájky z rôznych zdrojov (kníh, internetu), • čítať bájku so zameraním na výrazný prednes priamej reči, • pokúsiť sa o dramatizáciu bájky, • vlastnými slovami hovoriť ponaučenie vyplývajúce z bájky, • poznať mená autorov bajok slovenskej a svetovej literatúry, 	<p>bájka bájka v svetovej literatúre (Ezop) bájka v slovenskej literatúre (J. Záborský)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem komiks, • čítať komiks so zameraním na dejovú postupnosť, 	<p>komiks</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zoradiť obrázky podľa dejovej postupnosti, • nakresliť samostatne alebo za pomoci spolužiakov krátky komiks a napísať k nemu výstižný text, • charakterizovať vlastnými slovami pojmové mapy, • samostatne porozprávať o danej téme prostredníctvom pojmovej mapy, • tvoriť v skupine pojmové mapy výberom z ponuky slov, slovných spojení. 	<p>dejová postupnosť v komikse (text umiestnený v bublinách, uprostred textu, na okrajovej časti obrázku)</p> <p>pojmové mapy</p>
---	---

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

V 1. ročníku bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďí na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri. V 2. – 4. ročníku sú žiaci klasifikovaní.

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov:

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ

počet: 1

Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ

2. Slová s l, í, r, ř
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
0. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyby = 1

2 – 4 chyby = 2

5 – 7 chýb = 3

8 – 10 chýb = 4

11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch:

1. ročník 10 – 15 plnovýznamových slov

2. ročník 20 – 30 plnovýznamových slov

3. ročník 30 – 40 plnovýznamových slov

4. ročník 40 – 50 plnovýznamových slov

Poznámka: Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

ANGLICKÝ JAZYK

ÚVOD

Vzdelávací štandard z anglického jazyka pre primárne vzdelávanie svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2011. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet a daný stupeň vzdelávania. Vzdelávací štandard zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na príslušnej úrovni. Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Aktualizovali sa niektoré pojmy, napr. spôsobilosti v obsahovom štandarde sú označené ako kompetencie.

Požiadavky z výkonového štandardu môžu učitelia konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú kompetencie a funkcie jazyka ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Kompetencie a funkcie jazyka sú základom vymedzeného učebného obsahu, to však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnevzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania. Kompletnú komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu na konci 5. ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet.

Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku. Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, učenie, predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a sebaregulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (vnímanie prostredníctvom rôznych zmyslov, zámerná pozornosť, vizuálna, auditívna, kinestetická pamäť, reč).

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno- činnostný

charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít. Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:

- vyučovanie orientované na žiaka,
- činnosť charakter vyučovania,
- rešpektovanie individuálnych osobitostí žiakov,
- pozitívna motivácia,
- názornosť a primeranosť veku,
- časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
- systematické opakovanie,
- tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasť učenia sa jazyka,
- rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum spôsobilostí, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakovi konať s použitím konkrétnych gramatických prostriedkov (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,

- odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, atď.

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

2. ročník:	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
3. ročník:	3 hodiny týždenne/99 hodín ročne
4. ročník:	3 hodiny týždenne/99 hodín ročne

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci príslušného ročníka. Navrhované delenie výkonových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci primárneho vzdelávania dosiahnuť úroveň A 1.1+.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Receptívne činnosti a stratégie

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako model imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných jazykových činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy.

Produktívne činnosti a stratégie

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch.

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety.

Tematické okruhy

Predložený dokument stanovuje základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína. Naplnenie každého tematického okruhu konkrétnou slovnou zásobou sa odvíja od používaných materiálo-didaktických prostriedkov a korešponduje s rozvíjanými kompetenciami, ktoré sú stanovené v obsahovom štandarde.

Uvedené tematické okruhy sú odporúčané, nie povinné.

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje 2. roč
Rodina - vzťahy v rodine 2. roč.

Náš domov

Môj dom/byt 2. roč.
Domov a jeho okolie 2. roč.

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo 2. roč.
Fyzické charakteristiky

Človek na cestách

Dopravné prostriedky

Vzdelávanie

Škola a jej zariadenie 2. roč.

Učebné predmety

Človek a príroda

Zvieratá 2. roč.
Počasie
Rastliny

Voľný čas a záľuby

Záľuby 2. roč.

Výživa a zdravie

Zdravé stravovanie
Jedlá 2. roč.

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Zbližovanie kultúr

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia 2. roč.

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Obchody

Obchody a nakupovanie

Krajiny, mestá a miesta

Moja krajina a moje mesto

Vzory

Dieťa a jeho vzory

Postup pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností a stratégií

Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatkových etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných jazykových činností a stratégií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: počúvanie ako jazykový vzor a zdroj gramatických prostriedkov a produktívne činnosti, ústny prejav, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza - rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby žiaci musia veľa počúvať. Každá cudzojazyčná rečová činnosť učiteľa by mala byť sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál), mala by byť motivujúca, aby žiaci radi počúvali. Ústny prejav žiakov sa na tomto stupni realizuje väčšinou imitatívnou formou (opakovanie jazykových štruktúr alebo len jednotlivých slov).

Začiatky čítania a písania

Počiatočný kontakt s písomnou formou cudzieho jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby, ktorú si žiaci osvojili prostredníctvom počúvania. Nácvik čítania s porozumením má byť odstupňovaný - obrázky, slová, slovné spojenia, krátke vety.

V počiatočnej fáze čítania žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili (rozumejú im po vypočutí, vedia ich vyslovovať, poznajú ich konkrétny význam). V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou/hovorenou podobou slova a konkrétnou predstavou jeho významu (napr. obrázok). V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná podoba slova a žiaci ho čítajú s naučenou správnou výslovnosťou a s porozumením. Žiaci pokračujú v čítaní slovných spojení a jednoduchých viet.

Žiaci začínajú písať po nácviku čítania slov, resp. po fáze vizuálneho kontaktu s písomnou podobou známych slov. Písanie sa najskôr obmedzuje na odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a jednoduchých viet pracujú žiaci pomocou modelového textu. Nácvik čítania a písania v cudzom jazyku musí byť veku primeraný a postupný, čo sa týka obsahu aj nárokov na žiaka.

Komunikačný kontext sa vytvára prostredníctvom krátkych a jednoduchých textov, ktoré sú primeraným spôsobom upravené pre komunikačnú úroveň žiakov a sú v súlade s vekovými osobitosťami žiakov mladšieho školského veku, napr.: obrázkové príbehy, ukážky z rozprávok, pohľadnice, pokyny, dotazníky, ilustrované opisy, plagáty, texty detských piesní.

Hodnotenie

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Výroky žiakov v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píše vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

- **Hodnotenie učiteľom:** ústnou formou alebo písomnou formou: jeho cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).

- **Hodnotenie spolužiakmi:** má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.
- **Sebahodnotenie:** rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

V 2. ročníku bolo na zasadnutí MZ schválené v prvom polroku slovné hodnotenie a sebahodnotenie. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďuje na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri. V druhom polroku 2. ročníka a v 3. ročníku sú žiaci klasifikovaní.

MATEMATIKA

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priradzuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard učebného predmetu matematika ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Výučba matematiky musí byť vedená snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s propedeutickými postupmi prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

- 1. ročník: 5 hodín týždenne/165 hodín ročne
- 2. ročník 5 hodín týždenne/165 hodín ročne
- 3. ročník 4 hodiny týždenne/132 hodín ročne
- 4. ročník: 4 hodiny týždenne/132 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 1. ročník

Prirodzené čísla 1 – 20 a 0	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť počet prvkov v skupine (počítaním po jednom, po dvoch, na prvý pohľad) a vyjadriť ho prirodzeným číslom, • vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, • porovnať počet prvkov v dvoch skupinách (počítaním i na prvý pohľad), • napísať a prečítať číslo, • rozložiť číslo na jednotky a desiatky, • zložiť číslo z jednotiek a desiatok, • použiť základné i radové číslovky v číselnom obore do 20, • orientovať sa v číselnom rade, • vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, (FIG) • zobraziť číslo na číselnej osi, • doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, • vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, • usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, • porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov $>$, $<$, $=$, • vyriešiť jednoduché nerovnice, • vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie. 	<p>skupina, počet predmetov (prvkov) v skupine, číslo</p> <p>pár</p> <p>párny a nepárny počet predmetov</p> <p>viac, menej, rovnako</p> <p>prirodzené čísla 1 – 20 a 0</p> <p>jednotky, desiatky</p> <p>rozklad čísla na jednotky a desiatky</p> <p>prvý, druhý, tretí, ..., dvadsiaty</p> <p>číselný rad</p> <p>pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, predposledný, posledný, nasledujúci, predchádzajúci</p> <p>vzostupný číselný rad (od najmenšieho čísla po najväčšie číslo)</p> <p>zostupný číselný rad (od najväčšieho čísla po najmenšie číslo)</p> <p>číselná os</p> <p>relačné znaky $>$, $<$, $=$</p> <p>nerovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako</p>

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, (ENV, OZO) • použiť znaky $+$, $-$, $=$, • vytvoriť príklady na sčítanie a odčítanie k danej situácii (matematizácia reálnej situácie), • vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, (FIG) • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10 na úrovni manipulácie, 	<p>sčítanie, odčítanie</p> <p>znaky $+$, $-$, $=$</p> <p>sčítanie a odčítanie na modeloch (dynamický model, statický model)</p> <p>sčítanie a odčítanie pomocou znázornenia</p> <p>sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu</p> <p>sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja</p> <p>jednoduché slovné úlohy typu:</p> <p>určiť súčet, keď sú dané dva sčítance</p> <p>zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>porovnať rozdielom</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, vyriešiť jednoduché rovnice. (<i>FIG, ENV, OZO</i>) 	rovnice (na propedeutickej úrovni)
--	------------------------------------

Geometria a meranie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť, pomenovať a nakresliť krivú, otvorenú i uzavretú čiaru, rozlíšiť, pomenovať, narysovať rovnú čiaru, rozlíšiť, pomenovať, nakresliť rovinné geometrické útvary, rozlíšiť a pomenovať priestorové geometrické útvary, umiestniť (dokresliť) rovinné a priestorové geometrické útvary podľa pokynov, určiť polohu geometrických útvarov v priestore, porovnať a usporiadať (vzostupne, zostupne) predmety podľa dĺžky (výšky, šírky, ...), odmerať dĺžku (výšku, šírku, ...) daného predmetu pomocou neštandardných jednotiek dĺžky, nájsť a vyznačiť cestu v jednoduchom bludisku, labirinte, na základe symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ nakresliť (narysovať) v štvorcovej sieti obrázok, pomocou symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ popísať obrázok v štvorcovej sieti, v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) osovo súmerný obrázok. (<i>OSR, FIG, OZO, DVY</i>) 	<p>rovinné geometrické útvary: krivá čiara, rovná čiara, otvorená a uzavretá čiara, kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik kreslenie, rysovanie</p> <p>priestorové geometrické útvary: kocka, valec, guľa</p> <p>vpravo, vľavo, hore, dole, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu</p> <p>pojmy pre porovnávanie: dlhší, kratší, vyšší, nižší, širší, užší, najdlhší, najkratší, najnižší, neštandardné jednotky dĺžky (stopa, palec, dľaň, lakeť, iný predmet – napr. spinka)</p> <p>bludisko, labyrint</p> <p>symboly na orientáciu v štvorcovej sieti: $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$</p> <p>kreslenie a rysovanie obrázkov v štvorcovej sieti zhodné zobrazenie – osová súmernosť (na propedeutickej úrovni)</p>

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> roztriediť predmety, objekty, čísla podľa toho, či danú vlastnosť majú alebo nemajú, (<i>OSR</i>) roztriediť predmety, objekty a čísla podľa jedného alebo viacerých znakov, určiť vlastnosť, podľa ktorej boli predmety, objekty, čísla roztriedené, určiť vlastné kritérium triedenia, rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, (<i>ENV</i>) 	<p>predmety, objekty, čísla, ktoré danú vlastnosť majú a ktoré danú vlastnosť nemajú</p> <p>triedenie podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, dichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú dve skupiny) podľa dvoch vlastností, dichotomické triedenie bez určenia vlastnosti, trichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú tri skupiny) podľa troch vlastností, trichotomické triedenie bez určenia vlastnosti</p> <p>pravda, nepravda</p> <p>pravdivosť, nepravdivosť</p> <p>veta, tvrdenie</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sformulovať pravdivý alebo nepravdivý výrok, (DVY) • vytvoriť negáciu jednoduchého výroku, • rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, • porovnať dva objekty podľa danej vlastnosti, • identifikovať jednoduché pravidlo vytvorenia danej postupnosti, • doplniť do postupnosti niekoľko chýbajúcich znakov, symbolov, čísel, obrázkov, • nájsť niekoľko rôznych spôsobov usporiadania predmetov, znakov, symbolov, (RLK) • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, • orientovať sa v jednoduchej tabuľke, identifikovať riadok, stĺpec, údaj, • doplniť údaje do jednoduchej tabuľky, • určiť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny, • znázorniť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny. (VMR) 	<p>kvantifikované výroky: všetky, nie všetky, všetci, nie všetci, žiaden, každý, niekto, nikto, nič</p> <p>porovnávanie podľa veľkosti, dĺžky, výšky, veku, rýchlosti, množstva, počtu objektov v skupinách a pod.</p> <p>postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov nepriamo sformulované úlohy</p> <p>tabuľka, riadok, stĺpec, údaj</p> <p>hodiny (čas)</p>
---	---

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 2. ročník

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10, (FIG) • sčítať (odčítať) čísla v ľubovoľnom poradí pri riešení úloh, • vyriešiť jednoduché rovnice na sčítanie a odčítanie, (ENV, VMR) • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, (OSR) • vyriešiť zložené slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, • vytvoriť jednoduché i zložené slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, (DVY, OZO) • sčítať viac rovnakých sčítancov, • odčítať viac rovnakých menšiteľov. 	<p>počítanie po dvoch, troch, ..., po jednotkách, po desiatkach prirodzené čísla 1 – 100 a 0 číslo, číslica, cifra jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky prvý, piaty, ..., dvadsiaty piaty, ..., stý číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, druhý, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie relačné znaky $>$, $<$, $=$ nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako</p>

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sčítať prirodzené čísla spamäti, • odčítať prirodzené čísla spamäti, • sčítať prirodzené čísla písomne, • odčítať prirodzené čísla písomne, • pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, (RLK) • vyriešiť jednoduché rovnice v číselnom obore do 100, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy v číselnom obore do 100, • vyriešiť zložené slovné úlohy v číselnom obore do 100, • pri riešení slovných úloh vykonať kontrolu správnosti. 	<p>pamäťové sčítanie a odčítanie: sčítanie a odčítanie celých desiatok sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 sčítanie dvojciferného čísla a celej desiatky, odčítanie celej desiatky od dvojciferného čísla sčítanie dvojciferného čísla a jednociferného čísla s prechodom cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného s prechodom cez základ 10 sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ 10 sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ 10 algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10 sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni) rovnice (na propedeutickej úrovni)</p>

	<p>jednoduché slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek porovnať rozdielom zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b + c$, $a - b - c$ kontrola správnosti (skúška správnosti)</p>
--	---

Geometria a meranie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačiť bod a pomenujú ho, • narysovať, označiť a pomenovať priamku, polpriamku, úsečku, • vyznačiť bod, ktorý danému útvaru (úsečke, priamke, polpriamke) patrí, resp. nepatrí, • vyznačiť úsečku na priamke, polpriamke, • narysovať úsečku, ak sú dané dva krajné body, • odmerať dĺžku predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na centimetre) a výsledok merania zapísať, • odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na centimetre), • porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, • narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na centimetre), • odmerať vzdialenosť za pomoci metra i pásma (s presnosťou na metre) a výsledok merania zapísať, • správne použiť a označiť jednotky dĺžky, • pri meraní dĺžky použiť vhodný nástroj na meranie a zvoliť vhodnú jednotku dĺžky, • odmerať dĺžku za pomoci neštandardných jednotiek, • narysovať uzavretú čiaru, • identifikovať a pomenovať mnohoúhelníky, • identifikovať strany a vrcholy rovinných geometrických útvarov, • v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) zhodný obrázok, • postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa vzoru a podľa obrázka. 	<p>bod, označenie bodu veľkým tlačeným písmenom (A, B,...)</p> <p>priamka, polpriamka, úsečka</p> <p>bod patrí (nepatrí) útvaru, bod leží (neleží) na útvaru</p> <p>krajné body úsečky</p> <p>jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), meter (m)</p> <p>dĺžka úsečky v centimetroch</p> <p>porovnávanie a usporiadanie úsečiek pomocou prúžku papiera, meraním a odhadom, nástroje na meranie dĺžky: pravítko, meter, meracie pásmo</p> <p>neštandardné jednotky dĺžky: palec, stopa, lakeť a pod.</p> <p>uzavretá čiara</p> <p>pomenovanie mnohoúhelníkov: trojuholník, štvoruholník, ...</p> <p>strana a vrchol rovinného geometrického útvaru</p> <p>zhodné zobrazenie – posunutie (na propedeutickej úrovni)</p> <p>vzor, obraz</p> <p>stavba z kociek</p>

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, (OSR) • identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov, • na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, • vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní spôsobov usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, • nájsť všetky rôzne spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, • určiť počet možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 100, • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, • vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej, • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, • využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh, • označiť a pomenovať jednotky času, • určiť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, • znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, • doplniť chýbajúce čísla (znaky) podľa logického usporiadania (sudoku, magické štvorce), (OSR) • vymenovať platidlá, • nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy, (FIG) • vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti. (FIG) 	<p>pravda, nepravda postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov pravidlo vytvorenia postupnosti znakov, symbolov, čísel, obrázkov doplnenie čísel, znakov, symbolov do postupnosti systém usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov počet všetkých možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov nepriamo sformulované úlohy zber údajov a ich zaznamenávanie rôznymi spôsobmi tabuľka, riadok tabuľky, stĺpec tabuľky, údaj jednotky času: hodina, minúta časové údaje: pol hodiny, štvrt' hodiny, trištvrt'e hodiny sudoku s rozmermi max. 5x5 magický štvorec s rozmermi max. 4x4 platidlá: eurá (€), centy (c) numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>
---	---

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ročník

Násobenie a delenie v obore násobilky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymodelovať násobenie prirodzených čísel ako súčet viacerých rovnakých sčítancov a zapísať ho pomocou znaku násobenia (s rešpektovaním poradia činiteľov), • vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 vzostupne • vynásobiť prirodzené čísla v obore malej násobilky do 100 spamäti • zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát, • vytvoriť príklady na násobenie k danej situácii, • pri riešení úloh využiť vzťah medzi sčítaním viacerých rovnakých sčítancov a násobením, • pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia, • rozdeliť celok na skupiny danej veľkosti (delenie podľa obsahu), • rozdeliť celok na daný počet rovnakých častí (delenie na rovnaké časti), • zapísať delenie podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia, • vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 zostupne, • vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 spamäti, • zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát, • vytvoriť príklady na delenie k danej situácii, • pri riešení úloh využiť vzťah medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov a delením, • vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v číselnom obore do 100, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100, • vytvoriť jednoduché slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100, • overiť správnosť riešenia (výsledku) úlohy, • k slovnej úlohe sformulovať otázku a zoštylizovať správnu odpoveď, • pomenovať jednu časť celku, • určiť, aká časť celku je vyznačená (oddelená). 	<p>násobenie s využitím modelov (napr. grafické znázornenie, štvorcová sieť)</p> <p>rozlíšenie, že model $3 \cdot 4$ sa nerovná modelu $4 \cdot 3$</p> <p>operácia „násobenie“, znak násobenia \cdot (krát)</p> <p>násobok čísla</p> <p>párne a nepárne číslo</p> <p>násobenie použitím zautomatizovaného spoja, násobilka</p> <p>niekoľkokrát viac</p> <p>komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni)</p> <p>delenie podľa obsahu (delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti)</p> <p>delenie na rovnaké časti (delenie na daný počet rovnakých častí)</p> <p>delenie, znak delenia $:$ (delené)</p> <p>delenie použitím zautomatizovaného spoja</p> <p>niekoľkokrát menej</p> <p>matematizácia reálnej situácie</p> <p>jednoduché slovné úlohy typu:</p> <p>určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov</p> <p>zväčšiť dané číslo niekoľkokrát</p> <p>rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti)</p> <p>rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu)</p> <p>zmenšiť dané číslo niekoľkokrát</p> <p>porovnať podielom</p> <p>kontrola správnosti riešenia slovnej úlohy</p> <p>otázka a odpoveď k slovnej úlohe</p> <p>jedna časť celku: polovica, tretina, štvrtina,</p> <p>časť celku: dve tretiny, tri štvrtiny,</p>

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, • napísať a prečítať číslo, • rozlíšiť jednociferné, dvojciferné, trojciferné a štvorciferné číslo, • rozložiť trojciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, • rozložiť štvorciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, tisícky, • zložiť z jednotiek, desiatok a stoviek trojciferné číslo, • zložiť z jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok štvorciferné číslo, • orientovať sa v číselnom rade, • vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, • doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, • zobraziť číslo na číselnej osi, • usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, • porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou znakov $>$, 	<p>počítanie po tisícoch, stovkách, desiatkach a jednotkách prirodzené čísla 1 – 10 000 a 0 jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo, štvorciferné číslo jednotky, desiatky, stovky, tisícky rozklad čísla (dvojciferné: na súčet jednotiek a desiatok; trojciferné: na súčet jednotiek, desiatok a stoviek; štvorciferné: na súčet jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok) číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako pravidlá zaokrúhľovania zaokrúhľovanie čísla na desiatky, zaokrúhľovanie čísla na stovky, zaokrúhľovanie čísla na tisícky (aritmetické) znak zaokrúhľovania ()</p>

Geometria a meranie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na milimetre), • porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, • narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na milimetre), • odmerať dĺžku (šírku) predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na milimetre) a výsledok merania zapísať, • správne použiť a označiť jednotky dĺžky, • porovnať jednotky dĺžky, • odmerať väčšie vzdialenosti v metroch, • porovnať vzdialenosti, • odhadnúť dĺžku úsečky, • odhadnúť kratšiu dĺžku v centimetroch (milimetroch) a dlhšiu dĺžku v metroch, • osvojiť si a použiť základné zásady rysovania, • narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti a označiť ich vrcholy veľkým tlačným písmenom, 	<p>dĺžka úsečky v milimetroch dĺžka, šírka, meranie jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), decimeter(dm), meter (m), kilometer (km) vzdialenosť, meranie vzdialeností, porovnávanie vzdialeností odhadovaná dĺžka, skutočná dĺžka čistota a presnosť rysovania, voľba vhodnej rysovej pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní štvorcová sieť rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti označovanie vrcholov štvorca a obdĺžnika veľkým tlačným písmenom zväčšenie a zmenšenie rovinných útvarov v štvorcovej sieti podobné útvary (na propedeutickej úrovni) vrchol, hrana a stena kocky stavba z kociek, plán stavby z kociek (pôdorys stavby s vyznačeným počtom na sebe stojacich kociek) rady, stĺpce (pri stavbách z kociek)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyznačiť bod, ktorý danému geometrickému útvaru patrí, resp. nepatrí, • zväčšiť a zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik), • identifikovať steny, hrany a vrcholy kociek, • postaviť stavbu z kociek na základe plánu, • vytvoriť plán stavby z kociek 	
--	--

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť istú udalosť, možnú udalosť, nemožnú udalosť, • rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, • rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, • identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov, • na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, • vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní rôznych dvojciferných (trojciferných, štvorciferných) čísel zložených z daných číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), • vytvoriť rôzne dvojciferné (trojciferné, štvorciferné) čísla z množiny číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), • vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou, • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky, • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, • z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, • popísať časti tabuľky, orientovať sa v tabuľke, • využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh, • orientovať sa v stĺpcovom grafe, • dokresliť chýbajúce údaje do stĺpcového grafu, • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo stĺpcovom grafe, • označiť a pomenovať jednotky času, • premeniť jednotky času, 	<p>istá udalosť, možná udalosť, nemožná udalosť pravdivé tvrdenie, nepravdivé tvrdenie kvantifikované výroky: aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden pravidlo vytvárania postupnosti pravidlo, symbol systém pri vypisovaní dvojciferných (trojciferných, štvorciferných) čísel slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania) nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie zber údajov, rôzne spôsoby zaznamenávania údajov (grafické, numerické) časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj stĺpcový graf jednotky času: hodina, minúta, sekunda premena jednotiek času znázornenie času na ručičkových hodinách zapísanie času na digitálnych hodinách aplikačné úlohy numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>

• určiť čas na digitálnych i ručičkových hodinách,• znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách,• zapísať čas z ručičkových hodín do digitálnych a naopak,• vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase,• nájsť niekoľko spôsobov zaplata danej sumy,• vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti.	

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 4. ročník

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktívne v komunikácii používať pojmy sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, • sčítať a odčítať prirodzené čísla spamäti, • pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, • písomne sčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného sčítania), • písomne odčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného odčítania), • písomne sčítať tri a viac prirodzených čísel, • sčítať a odčítať prirodzené čísla s využitím kalkulačky, • vyriešiť jednoduché úlohy na sčítanie (odčítanie) so zátvorkami, • vyriešiť jednoduché rovnice, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie, • vyriešiť zložené slovné úlohy, • sformulovať text slovnej úlohy k numerickému príkladu, • vyriešiť slovné úlohy s využitím zaokrúhlenia prirodzených čísel, • odhadnúť výsledok úlohy, • vyriešiť primerané slovné úlohy s neprázdny prienikom, • pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia, • zmatematizovať primerané reálne situácie. 	<p>sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel pamäťové sčítanie a odčítanie: sčítanie a odčítanie celých desiatok, stoviek, tisícok pričítanie celej desiatky, stovky, tisícky k trojcifernému (štvorcifernému) číslu odčítanie jednociferného čísla, celej desiatky, stovky, tisícky od trojciferného (štvorciferného) čísla komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni) algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10 sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky zátvorky, význam zátvoriek, počítanie úloh so zátvorkami sčítanie a odčítanie so zátvorkami rovnice (na propedeutickej úrovni) jednoduché slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek porovnať rozdielom zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a - b - c$, $a - (b + c)$, $(a + b) - c$, $a + (a + b)$, $a + (a - b)$ odhad, približne, presne slovné úlohy s neprázdny prienikom elementy postupu riešenia slovnej úlohy: čítanie textu slovnej úlohy s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď matematizácia reálnej situácie</p>

Násobenie a delenie prirodzených čísel	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 spamäti, • aktívne v komunikácii používať pojmy činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, • zväčšiť (zmenšiť) dané číslo niekoľkokrát, 	<p>násobenie a delenie použitím zautomatizovaného spoja činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel niekoľkokrát viac, niekoľkokrát menej komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni) násobenie a delenie číslami 10, 100 a 1000 rovnica (na propedeutickej úrovni) okružle zátvorky, význam zátvoriek</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia, • vynásobiť a vydeliť prirodzené číslo 10, 100 a 1000, • vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v obore násobilky, • vyriešiť jednoduché úlohy na násobenie (delenie) so zátvorkami, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100, • vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100, • vyriešiť slovné úlohy na priamu úmernosť, • vyriešiť zložené slovné úlohy, • zmatematizovať primerané reálne situácie, • pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia, • znázorniť na primeranom geometrickom modeli danú časť celku (polovicu, tretinu, štvrtinu, ...). 	<p>počítanie úloh so zátvorkami jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov zväčšiť dané čísla niekoľkokrát rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti) rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu) zmenšiť dané číslo niekoľkokrát porovnať podielom priama úmernosť (na propedeutickej úrovni) zložené slovné úlohy typu: $a + a \cdot b$, $a + a : b$, $a \cdot b + c$, $a \cdot b + c \cdot d$ matematizácia reálnej situácie elementy postupu riešenia slovnej úlohy: čítanie textu slovnej úlohy, s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď geometrické modely zlomkov: úsečkový model, kruhový model, obdĺžnikový model (na propedeutickej úrovni)</p>
---	---

Geometria a meranie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: premeniť jednotky dĺžky (aj zmiešané), identifikovať a pomenovať mnohoúholník (štvoruholník, päťuholník, ...), vymenovať vrcholy a strany mnohoúholníka (trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, ...) označiť vrcholy mnohoúholníka (trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, ...), vyznačiť protiľahlé i susedné strany štvorca a obdĺžnika, v štvorci a obdĺžniku vyznačiť uhlopriečky, popísať vlastnosti rovinných geometrických útvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik), rozlíšiť, pomenovať kruh a kružnicu, určiť, vyznačiť a pomenovať v kružnici (kruhu) stred, polomer, priemer, narysovať kružnicu (kruh) pomocou kružidla, odmerať dĺžky strán trojuholníka, štvorca, obdĺžnika (s presnosťou na milimetre), narysovať trojuholník a pomenovať jeho vrcholy, určiť súčet dvoch a viacerých úsečiek graficky a numericky, určiť rozdiel dvoch úsečiek graficky a numericky,</p>	<p>premena jednotiek dĺžky (mm, cm, dm, m, km) zmiešané jednotky dĺžky premena zmiešaných jednotiek dĺžky mnohouholník, označenie mnohoúholníka (ABCD, ABCDE,...) vrchol a strana trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, označenie vrcholov mnohoúholníka veľkými tlačenými písmenami protiľahlé a susedné strany uhlopriečka vlastnosti rovinných geometrických útvarov: počet strán, počet vrcholov, dĺžky susedných a protiľahlých strán kruh, kružnica, kružidlo časti kružnice (kruhu) a ich označovanie: polomer (r), priemer (d, \varnothing), stred (S) rysovanie kružnice (kruhu): s ľubovoľným stredom a ľubovoľným polomerom s daným stredom a ľubovoľným polomerom s daným stredom a daným polomerom dĺžka strany trojuholníka, štvorca a obdĺžnika rysovanie ľubovoľného trojuholníka rysovanie trojuholníka, ak sú dané dĺžky jeho strán</p>

určiť násobok úsečky graficky a numericky, vypočítať obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika ako súčet dĺžok strán, vytvoriť z kociek rôzne stavby podľa plánu, vytvoriť a slovne opísať vlastnú stavbu z kociek, nakresliť plán stavby z kociek.	súčet, rozdiel dĺžok úsečiek; násobok dĺžky úsečky obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka (na propedeutickej úrovni) ako súčet dĺžok strán
---	--

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť pravdivé (nepravdivé) tvrdenie, • zdôvodniť pravdivosť (nepravdivosť) tvrdenia, • vytvoriť zložené výroky a rozhodnúť o ich pravdivosti (nepravdivosti), • vyriešiť slovné úlohy na výrokovú logiku, • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10 000, • vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou, • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, • z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, • popísať časti tabuľky, orientovať sa v tabuľke, • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, • orientovať sa v stĺpcovom grafe, • dokresliť chýbajúce údaje do stĺpcového grafu, • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo v stĺpcovom grafe, • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase, • vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti. 	<p>zdôvodnenie rozhodnutia o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia zložené výroky s použitím spojok a, i, aj, tiež, zároveň, alebo (na propedeutickej úrovni) pravdivosť (nepravdivosť) zloženého výroku (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na výrokovú logiku nepriamo sformulované úlohy slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania) časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj stĺpcový graf, údaje v stĺpcovom grafe, legenda aplikačné úlohy numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

V 1. ročníku bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo

podceňovaní práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďí na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri. V 2. – 4. ročníku sú žiaci klasifikovaní.

INFORMATIKA

ÚVOD

Vzdelávací štandard stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde.

Výkonový štandard predstavuje ucelený systém všeobecne formulovaných kognitívne odstupňovaných výkonov. Tieto výkony môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov.

K vymedzeným výkonom sa priradzuje obsahový štandard, v ktorom je učivo štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Stanovený učebný obsah môže učiteľ tvorivo modifikovať v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale vytváral im primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí. Vytvára priestor, ktorý umožňuje žiakom manipulovať s konkrétnymi predmetmi, pozorovať javy, merať, vykonávať experimenty, vzájomne diskutovať, riešiť otvorené úlohy, praktické a teoretické problémy. Žiacke objavovanie, bádanie, skúmanie sú základnými prístupmi, ktoré umožňujú nielen osvojiť si nové vedomosti, ale aj základy spôsobilostí vedeckej práce a vytvárajú pozitívne postoje k vedeckému spôsobu poznávania sveta.

Vzhlľadom na charakter a ciele predmetu sa organizácia vyučovania prispôsobí počtu žiakov v triede. Tým sa garantujú vonkajšie podmienky na adekvátnu realizáciu výučby a splnenie výkonového a obsahového štandardu.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení infromatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,

- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

3. ročník: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU 3. ročník

Reprezentácie a nástroje

Práca s grafikou	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov • nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov 	<i>Pojmy:</i> oblasť, animácia <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov <i>Procesy:</i> kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omal'ovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, , krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami, kreslenie obrázkov

Práca s textom	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, 	<i>Pojmy:</i> malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená, číslice <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov, <i>Procesy:</i> písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkladanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)

Práca s príbehmi	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov. 	<i>Pojmy:</i> snímka <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie

	<i>Procesy:</i> vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie
--	--

Práca s multimédiami	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov, 	<i>Pojmy:</i> zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hlasitosť zvuku <i>Procesy:</i> prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti

Štruktúry	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov, 	<i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná a kódovacia tabuľka, slovník, mriežka), riadok, stĺpec <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky <i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre

Komunikácia a spolupráca

Práca s webovou stránkou	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> použiť nástroje na prezeranie webových stránok, získať informácie z webových stránok. 	<i>Pojmy:</i> webová stránka, odkaz, prehliadač <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok <i>Procesy:</i> orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku

Vyhľadávanie na webe	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, 	<i>Pojmy:</i> vyhľadávač <i>Procesy:</i> vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete

Práca s nástrojmi na komunikáciu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	<i>Pojmy:</i> správa, email, e-mailová adresa, kôš <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom

<ul style="list-style-type: none"> • zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • nájsť a zobrazíť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, 	<i>Procesy:</i> zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety
---	---

Algoritmické riešenie problémov

Analýza problému	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť riešenie, vyjadriť plán riešenia, • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku) 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne) <i>Procesy:</i> idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia

Interaktívne zostavovanie riešenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot), • aplikovať elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> priamy príkaz – akcia vykonávateľa <i>Procesy:</i> riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa

Pomocou postupnosti príkazov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, 	<i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok <i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov,

Interpretácia zápisu riešenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa. 	<i>Procesy:</i> krokovanie

Hľadanie, opravovanie chýb	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, • nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba ako zlý výsledok, chyba v návode <i>Procesy:</i> rozpoznanie chyby

Softvér a hardvér

Práca so súborami a priečinkami	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">uložiť produkt do súboru podľa pokynovotvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov.	<i>Pojmy:</i> súbor, priečinok <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) <i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov

Práca v operačnom systéme	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument,prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie.	<i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu

Počítač a prídavné zariadenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...) <i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke

Informačná spoločnosť

Bezpečnosť a riziká	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">diskutovať o rizikách na internete,	<i>Procesy:</i> bezpečné správanie sa na internete

Digitálne technológie v spoločnosti	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch	<i>Pojmy:</i> hry, filmy, hudba <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole <i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie

Legálnosť používania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu</p> <p><i>Procesy:</i> legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU 4. ročník

Reprezentácie a nástroje

Práca s grafikou	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií,nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií.	<p><i>Pojmy:</i> oblasť, animácia</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov</p> <p><i>Procesy:</i> kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omalovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie</p>

Práca s textom	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu,zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (re-prezentovať znaky a slová).	<p><i>Pojmy:</i> malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov,</p> <p><i>Procesy:</i> písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkladanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)</p>

Práca s príbehmi	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov.	<p><i>Pojmy:</i> snímka</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie</p> <p><i>Procesy:</i> vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie</p>

Práca s multimédiami	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov,použiť konkrétne nástroje na prehratie videa.	<p><i>Pojmy:</i> zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, video, prehrávač videa</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hlasitosť zvuku</p> <p><i>Procesy:</i> prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa</p>

Informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika

Štruktúry	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov, interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami. 	<i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná a kódovacia tabuľka, slovník, mriežka), riadok, stĺpec <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky <i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre

Komunikácia a spolupráca

Práca s webovou stránkou	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> použiť nástroje na prezeranie webových stránok, získať informácie z webových stránok. 	<i>Pojmy:</i> webová stránka, odkaz, prehliadač <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok <i>Procesy:</i> orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku

Vyhľadávanie na webe	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, posúdiť správnosť výsledku. 	<i>Pojmy:</i> vyhľadávač <i>Procesy:</i> vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete

Práca s nástrojmi na komunikáciu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, 	<i>Pojmy:</i> správa, email, e-mailová adresa, kôš <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom

<ul style="list-style-type: none"> • nájsť a zobrazit' prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy. 	<i>Procesy:</i> zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety
--	---

Algoritmické riešenie problémov

<u>Analýza problému</u>	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť riešenie, vyjadriť plán riešenia, • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), • vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, • uvažovať o rôznych riešeniach. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne) <i>Procesy:</i> idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia

<u>Interaktívne zostavovanie riešenia</u>	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka), • aplikovať elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> priamy príkaz – akcia vykonávateľa <i>Procesy:</i> riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa

<u>Pomocou postupnosti príkazov</u>	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, • interpretovať postupnosť príkazov, • vyhľadať chybu v postupnosti príkazov. 	<i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok <i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov

<u>Interpretácia zápisu riešenia</u>	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa. 	<i>Procesy:</i> krokovanie

<u>Hľadanie, opravovanie chýb</u>	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, • nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, • diskutovať o svojich riešeniach. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba ako zlý výsledok, chyba v návode <i>Procesy:</i> rozpoznanie chyby

Softvér a hardvér

<u>Práca so súbormi a priečinkami</u>
--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> uložiť produkt do súboru podľa pokynov otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov. 	<i>Pojmy:</i> súbor, priečinok <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) <i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov

Práca v operačnom systéme	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu alebo aplikácie. 	<i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu

Počítač a prídavné zariadenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...) <i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke

Práca v počítačovej sieti a na internete	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> internet ako celosvetová počítačová sieť

Informačná spoločnosť

Bezpečnosť a riziká	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> diskutovať o rizikách na internete, aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu. 	<i>Procesy:</i> bezpečné správanie sa na internete

Digitálne technológie v spoločnosti	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi. 	<i>Pojmy:</i> hry, filmy, hudba <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole <i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie

Legálnosť používania	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu

	<i>Procesy: legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)</i>
--	---

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

V 3. aj vo 4. ročníku sú žiaci v predmete Informatika klasifikovaní.

PRVOUKA

ÚVOD

Vzdelávací štandard prvouky nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priradzuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard prvouky ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia v prvouke. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

Keďže predmet je vytvorený z obsahov dvoch vzdelávacích oblastí – prírodovednej a spoločenskovednej, výkonový štandard je rozdelený do dvoch častí, ktoré korešpondujú s danými vzdelávacími oblasťami. Spoznávanie prírodného prostredia je viazané s iným typom poznávacích procesov v porovnaní so spoznávaním spoločenského prostredia, preto zostali vzdelávacie oblasti v tomto dokumente formálne oddelené. Vytvorením spoločného predmetu pre dve vzdelávacie oblasti však naznačujeme možnosť vytvárať také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch spomínaných vzdelávacích oblastiach.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),

- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

1. ročník:	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
2. ročník	2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 1. ročník

- vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Rastliny	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať základné časti rastlín, (<i>ENV</i>) • identifikovať základné časti rastlín (príhľava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šípová, pagaštan konský1), • identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, • na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, • deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, • opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), • vysvetliť princíp opeľovania, • že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, • že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny. (<i>OZO</i>) 	<p>základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod byliny, kry, stromy životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie</p>

Živočíchy	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú, (<i>ENV</i>) • vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážd'ovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská), • na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, • že živočíchy získavajú potravu rôznym spôsobom, (<i>OZO</i>) • vysvetliť vzťah dravec a korisť, • vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, • identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb, 	<p>životné prejavy živočíchov suchozemské a vodné živočíchy dravec, korisť končatiny</p>

<ul style="list-style-type: none"> • triediť živočíchy podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočíchy žijú. 	
---	--

Človek	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, (OZO) • vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, • vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, • vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, • že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť. (OZO) 	<p>zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku</p>

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, • triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, (ENV) • vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok, • vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka, (OSR) • že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa), (ENV) • vymenovať tri typy vodných zdrojov, • na základe skúmania vytvoriť závery o priehľadnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí), • že hlavným zdrojom svetla je Slnko, • vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov, • vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek, (OZO) 	<p>životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda), význam vody pre život svetelné zdroje, tieň, priehľadný, nepriehľadný, nepriehľadný materiál meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo</p>

<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť vlastný spôsob merania časového úseku, • zostrojiť presýpacie hodiny, • vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín, • zostrojiť kyvadlo, (OZO, OSR) • vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla. 	
--	--

vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC a i.), (OSR, OZO) • definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy, • pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.), • povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska, • rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra, • identifikovať dni v týždni, • určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe. (VMR) 	<p>moja trieda, škola, bezpečnosť v škole, v triede, orientácia v priestore kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy, adresa môjho bydliska dni v týždni, začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom, zajtra umývanie rúk, čistota tela, návšteva a správanie sa u lekára, v lekárni funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 2. ročník

vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Rastliny	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich, • vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú, • vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia, (<i>ENV</i>) • opísať tri životné prejavy rastlín, • vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín, • zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka, (<i>OZO</i>) • uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny, • vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina klíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení, • navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien, • vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo, (<i>ENV</i>) • navrhnúť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín. 	<p>rôznorodosť životných podmienok rastlín, prispôbovanie sa prostrediu, životné prejavy rastlín význam rastlinných semien, rozširovanie semien, podmienky klíčenia semien: vzduch, voda, teplo rast rastliny, životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda</p>

Živočíchy	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnať spôsob života živočíchov a rastlín, (<i>ENV</i>) • zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný, • že živočíchy (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú, (<i>VMR</i>) • uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobáť na dospelé jedince • že dĺžka života živočíchov je rôzna, 	<p>životné prejavy živočíchov a rastlín rast, vývin pestovanie úžitkových rastlín, zber divo rastúcich rastlín, lov divo žijúcich zvierat chov zvierat: kravy, ovce, sliedky, kone, včely spoločenský hmyz včelia rodina: matka, trúd, robotnica mravenisko</p>

<ul style="list-style-type: none"> • že človek získava potravu rôznym spôsobom (OZO) • vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov, (OZO) • vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva, • spoznať včelu medonosnú, (OSR) • opísať spôsob života včiel a mravcov. 	
--	--

Človek	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, aký význam má pre človeka pohyb, (OZO) • zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka, • že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kosť, (OZO) • pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele (OSR) • vytvoriť jednoduchý nákres kostry ľudského tela (sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi), • že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti, • že kosti sa môžu zlomiť; zlomená kosť sa späť zrastie, • že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby, • skúmaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (chcením) a niektoré mimo vôle človeka, (OZO) • vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly, • že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka, • vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva. 	<p>pohyb ako prejav života kostra ľudského tela: lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť, stehenná kosť, kĺb, zlomenina svaly ich význam a rozvoj, únava svalov, pohyby ovládané vôľou a pohyby realizované mimo vôle človeka</p>

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, čo obsahuje pôda a jednotlivé jej zložky zaradiť k živým, neživým alebo odumretým súčasťam, (ENV) 	<p>zloženie pôdy, úrodnosť pôdy, znečistenie pôdy rozpúšťanie látok vo vode, zrýchľovanie rozpúšťania, filtrácia, odparovanie</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uviesť medzi živými súčasťami živočíchov, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde, (ENV) • uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody, • že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast, (ENV, OZO) • zistiť vlastnosti rôznych typov pôd, • vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd, • skúmať rozpúšťanie látok vo vode, • vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie, (OSR) • skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť, • jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa, • navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode, • opísať na základe pozorovania proces filtrácie, • čo je odparovanie, (OSR) • vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená. (ENV) 	
---	--

vzdelávacia oblasť *Človek a spoločnosť*

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať cestu do školy, (OSR) • ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste, (DVY, OZO) • určiť aktuálny rok, • zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka, • určiť význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku), • že jeho obec je súčasťou Slovenska, (RLK) • rozpoznať štátne symboly (štátnu vlajku a štátny znak SR), (MUV) • odlíšiť jednotlivé prvky krajiny, • opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka, (RLK, MUV) • uviesť dôvody, prečo ľudia cestujú, • odlíšiť druhy dopravy, (DVY) 	<p>cesta do školy, priechod pre chodcov, semafor kalendár – rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny jeseň (september, október, november), zima (december, január, február), jar (marec, apríl, máj), leto (jún, júl, august) Vianoce, Nový rok, vznik Slovenskej republiky, Veľká noc, Pamiatka zosnulých Slovensko – štátna vlajka, štátny znak prvky krajiny (poľia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty) cestovanie, práca, škola, dovolenka, druhy dopravy (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď), spoznávanie krajiny, pamätihodnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.), • odlíšiť vybrané profesie a ich náplň, (MUV) • opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby, (OZO) • zvládnuť postup, ako privolať pomoc, (ENV) • určiť čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách. (OSR) 	povolania ľudí (lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekár, mäsiar, obchodník a i.) zásady bezpečnosti, slnečné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné nebezpečné predmety, postup pri volaní hasičov (150), záchranej zdravotnej služby (155), polície (158), tiesňová linka (112)
--	---

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

V 1. ročníku bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďí na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri. V 2. ročníku sú žiaci klasifikovaní.

PRÍRODOVEDA

ÚVOD

Vzdelávací štandard prírodovedy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard prírodovedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia prírodovedy. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

CIELE PREDMETU

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);

- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomenému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

3. ročník: 2 hodiny týždenne/66 hodín ročne
 4. ročník: 2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ročník

Rastliny a huby	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan konský; byliny – fazuľa obyčajná, • že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, • že rastlina počas života kvitne a prinesie semená, • že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny, • že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hl'úz alebo cibúl', ktoré sú počas zimy ukryté v zemi, • hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, • skúmať život na vybranom strome, • vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, • rozpoznať typické poľné plodiny, • hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín, • že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia, • že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), • pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel, • že neznáma rastlina môže byť jedovatá, • vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, • že huby nepatria medzi rastliny, • určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, • že medzi huby zaraďujeme aj plesne a kvasinky. 	<p>životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín význam lesa pre človeka (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná¹ liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lípa malolistá, skorocel kopijovitý, materina dúška jedovaté rastliny jedlé, nejedlé a jedovaté huby, plesne, kvasinky</p>

¹ Z dôvodu odbornej korektnosti sú vo vzdelávacích štandardoch pri všetkých rastlinných a živočíšnych druhoch uvedené rodové aj druhové názvy organizmov. Štandardným výkonom žiaka prvého stupňa základnej školy je poznanie rodového názvu organizmov uvedených vo vzdelávacom štandarde.

Živočích	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), • opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú. 	<p>ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná; obojživelníky: skokan hnedý; plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná; vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny; cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca; živočích bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný</p>

Človek	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, • vysvetliť proces trávenia človeka, • zakresliť časti tráviacej sústavy, • vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach sústavy deje s potravou, • zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky, • vysvetliť vznik obezity, • vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, • vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve, • vysvetliť, ako sa dostáva voda do organizmu a ako sa z neho vylučuje, • zakresliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, • vysvetliť pitný režim, • realizovať prieskum o pitnom režime, • zhodnotiť výsledky prieskumu vzhľadom na vedomosti o správnej životospráve, • odporučiť zmeny v pitnom režime. 	<p>trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída vylučovanie, moč, potenie, pitný režim</p>

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov, • že vzduch sa nachádza všade, vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne, • že vietor je pohybujúci sa vzduch, • vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu, • vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna, • navrhnúť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu, • navrhnúť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok, • realizovať dlhodobé pozorovanie znakov počasia a z výsledkov vyvodiť závery, • že najväčším zdrojom tepla je Slnko, • že teplo vzniká aj horením látok alebo trením, • že teplo tvorí aj väčšina živočíchov, • že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok, • skúmať stálosť telesnej teploty, • porovnať telesnú teplotu detí a dospelých, • vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú rýchlejšie a iné pomalšie, 	<p>vzduch, kyslík, oxid uhličitý, prúdenie vzduchu, vietor, zrážky, teplota prostredia teplo, teplota, teplomer, telesná teplota kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla, topenie, vyparovanie, tuhnutie, tuhé, kvapalné a plynné látky, rozpúšťanie a topenie plávajúce a neplávajúce predmety, nadľahčovanie telies vo vode, objem a hmotnosť</p>

• že látky môžu byť v troch skupenstvách – tuhé, kvapalné a plynné,• vysvetliť zmeny skupenstiev na príklade vody a použiť pri tom pojmy topenie, vyparovanie a tuhnutie,• vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly, pričom využije poznatky o skupenských premenách,• vysvetliť kolobeh vody v prírode,• vysvetliť na príkladoch rozdiel medzi rozpúšťaním a topením,• že niektoré látky plávajú na vode, iné klesajú ku dnu,• navrhnúť postup, ako z neplávajúceho predmetu vytvoriť plávajúci a naopak,• že predmety sa javia na vzduchu ťažšie ako vo vode,• že objem vyjadruje to, akú časť priestoru predmet zaberá,• navrhnúť postup porovnávania (merania) objemu a hmotnosti dvoch predmetov.	

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 4. ročník

Prírodné spoločenstvá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať les ako spoločenstvo rastlín a živočíchov, ktoré sú vzájomne na sebe závislé, • vysvetliť život živočíchov v lese, • opísať spôsob života typických zástupcov lesného spoločenstva, • že rastliny vyžadujú pre svoj život rôznorodé podmienky, • navrhnúť postup skúmania rôznorodosti lúčneho porastu, • vysvetliť život živočíchov v lúčnom poraste, • opísať spôsob života typických zástupcov lúčneho spoločenstva, • vysvetliť vznik polí obrábaním, • vysvetliť význam polí pre človeka, • porovnať pole s lúkou, • vytvoriť, na základe porovnania poľa s lúkou, závery o rôznorodosti rastlinstva, • vysvetliť život živočíchov na poli, • opísať spôsob života typických poľných živočíchov, • vysvetliť, že rastliny, ktoré žijú v blízkosti vodných zdrojov vyžadujú väčšie množstvo vody, v inom prostredí by neprežili, • vysvetliť, ako sa vodné rastliny prispôsobili životu vo vode, • vysvetliť, že voda je prostredím pre život mnohých živočíchov, • uviesť príklady živočíchov žijúcich priamo vo vode, • uviesť príklady živočíchov žijúcich pri vode a vodný zdroj je pre nich zdrojom potravy, • uviesť príklady živočíchov, ktoré potrebujú vodu len na rozmnožovanie, • že potravný reťazec vyjadruje potravnú závislosť jednotlivých organizmov žijúcich na určitom území, • zostaviť na základe informácií, ktoré má o organizmoch žijúcich na vybranom území, potravný reťazec • vyhľadať v informačných zdrojoch chýbajúce informácie o spôsobe života organizmov, • že niektoré rastliny sú na pokraji vyhynutia, preto sú zákonom chránené, • vysvetliť narušenie rovnováhy potravného reťazca pri vyhynutí určitej rastliny, 	<p>dub letný, buk lesný, hrab obyčajný, borovica lesná, jeleň lesný, medveď hnedý, veverica stromová, sova lesná zvonček konársky, rumanček poľný, nevädza poľná, lipnica lúčna, čakanka obyčajná, koník lúčny, čmel' zemný, križiak obyčajný obrábanie pôdy, poľné plodiny, zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, škrečok poľný vřba biela, jelša lepkavá, trst' obyčajná, lekno biele, kapor obyčajný, šťuka obyčajná, kačica divá, vážka, komár potravné reťazce a potravné siete plesnivec alpský, črievičník papučka, bleduľa jarná, rys ostrovid, vydra riečna, medveď hnedý</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, čo sa môže stať, ak úplne vyhynie niektorý živočíšny druh, • uvažovať o vzťahoch medzi rastlinami, živočíchmi a prostredím. 	
---	--

Človek	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • že vdychovaný vzduch sa od vydychovaného odlišuje tým, že obsahuje menej kyslíka a viac oxidu uhličitého, • že pri zvýšenej námahe potrebuje človek viac energie (potravy) aj kyslíka (dýcha rýchlejšie), • že vo vydychovanom vzduchu sa nachádza veľa vody v podobe vodnej pary, • vysvetliť proces dýchania, • zakresliť proces dýchania, • navrhnúť postup, ako zistiť, či človek dýcha, • že so vzduchom sa do organizmu môžu dostať aj nečistoty alebo pôvodcovia ochorení, • že na zachytávanie nečistôt a pôvodcov ochorení slúži hlien, ktorý sa vylučuje v nose a v hrdle, • vysvetliť prenos ochorenia prostredníctvom kvapôčkovej infekcie, • vysvetliť obranné mechanizmy - kýchanie a kašľanie, • že srdce je sval, • že srdce je duté a pracuje ako pumpa na krv, • že na srdce sú napojené cievy, ktoré rozvádzajú krv po celom tele, • kde sa nachádza srdce, aký má tvar a aké je veľké, • že činnosť srdca sa prejavuje ako tep, • vysvetliť, ako a prečo sa zrýchľuje tep pri vynakladaní námahy, • že pravidelným cvičením sa trénuje aj srdce, • že krv je tekutina, ktorá rozvádza po tele potrebné látky, • vysvetliť, akým spôsobom sa tieto látky dostávajú do krvi, • že v krvi sa nachádzajú červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky, • vysvetliť význam darcovstva krvi, • že krv je rozvádzaná po tele cievami, • že cievy sa nachádzajú v celom tele, • že cievy sa rozvetvujú od najhrubších vychádzajúcich zo srdca, po najtenšie nachádzajúce sa v pokožke, • vysvetliť krvný obeh, • zakresliť krvný obeh, 	<p>dýchanie, spotreba kyslíka, pľúca kvapôčková infekcia a pôvodcovia ochorení, kašeľ, kýchanie srdce, tep krv, červené krvinky, biele krvinky, krvné doštičky cievy, krvný obeh rozmnožovanie človeka, počatie, tehotenstvo, pôrod, detstvo, dospelosť, staroba, smrť</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, ako sa krvou dostávajú lieky, ale aj jedy do rôznych častí tela, • že na splodenie dieťaťa je potrebný dospelý muž a dospelá žena, • že po oplodnení ženy mužom sa v tele ženy vyvíja dieťa – žena je tehotná, • že dieťa sa v tele ženy vyvíja približne deväť kalendárnych mesiacov, pričom matka je s dieťaťom spojená pupočnou šnúrou, cez ktorú dieťa od matky prijíma potrebné látky a kyslík, • vysvetliť význam rodiny pri rozmnožovaní človeka, • opísať vývin človeka od počatia až po starobu a sústrediť sa na zmeny v raste a vývine organizmu. 	
--	--

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • že niektoré predmety padajú k zemi rýchlejšie, iné pomalšie, • skúmaním zistiť, že to, ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od veľkosti a tvaru predmetov, • skúmaním zistiť, že to, ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od výšky, z ktorej padajú a od spôsobu hodu predmetov, • že magnet je predmet, ktorý priťahuje niektoré kovové predmety a nepriťahuje žiadne nekovové predmety, • skúmaním zistiť, že magnet pôsobí do určitej vzdialenosti – má okolo seba tzv. magnetické pole, • navrhnúť postup, pomocou ktorého porovná veľkosť (odmeria) magnetického poľa dvoch magnetov, • vysvetliť, ako sa k sebe správajú dva magnety, • ako sa používa kompas, • že pomocou páky môžeme nadvihnúť ťažké predmety s menšou námahou, • použiť páku, • skúmaním zistiť, že čím dlhšia je páka, tým menej sa pri nadvihovaní namáhame, • že pomocou kladky môžeme dvíhať ťažké predmety s menšou námahou, • zostrojiť pevnú kladku, voľnú kladku aj kladkostroj, • že pomocou naklonenej roviny dokážeme vyniesť veľký náklad do výšky s menšou námahou, 	<p>spomaľovanie a zrýchľovanie pádu predmetov magnet, magnetické pole, kompas páka, hojdačka, rovnoramenné váhy, nožnice, kliešte, páčidlo, veslo, kľučka, pevný bod kladka, lanovka, stavebná kladka, posilňovacie stroje, pevná kladka, voľná kladka, kladkostroj naklonená rovina: svahové cesty – serpentín; skrutka, sekera, pluh, klin ozubené koleso: bicykel, hodiny, kuchynský mechanický šľahač, mechanická vrtáčka, vodný a veterný mlyn, súkolesie, ozubnica Zem ako planéta, Mesiac ako družica Zeme, Slnko ako hviezda Slnčná sústava, Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán, Neptún, súhvezdie, Veľký voz, Orion hvezdáreň, ďalekohľad, podmienky života na Zemi a vo vesmíre</p>

<ul style="list-style-type: none"> • skúmať zmenu vynaloženej námahy pri zmene sklonu naklonenej roviny, • vytvoriť z vlastného skúmania závery, • že ozubené koleso je koleso, ktoré má na okraji zuby; tie zapadajú do zubov iných ozubených kolies, • vysvetliť, že použitím kombinácie väčších a menších kolies a ozubnice (ozubenej reťaze) môžeme meniť smer točenia ozubených kolies, rýchlosť ich točenia aj námahu, ktorú je potrebné na točenie vynaložiť, • že Zem je planéta, ktorá obieha okolo hviezdy nazývanej Slnko, • že Zem má približne guľovitý tvar a okolo Zeme obieha jej družica – Mesiac, • že Zem sa okrem pohybu okolo Slnka otáča aj okolo vlastnej osi, • že Zem sa okolo vlastnej osi otočí za jeden deň (24 hodín) a obehne okolo Slnka za jeden rok (365 dní), • demonštrovať na modeli Zeme rotáciu planéty okolo vlastnej osi a zároveň rotáciu okolo Slnka, • že Mesiac nesvieti, ale odráža svetlo dopadajúce naň zo Slnka, • vymenovať v poradí planéty slnečnej sústavy: Merkúr, Venuša, Mars, Jupiter, Saturn, Urán a Neptún, • že planéty spolu tvoria slnečnú sústavu, • charakterizovať súhvezdie ako viditeľné usporiadanie hviezd do rozpoznateľného obrazca, • rozpoznať hlavné súhvezdie zimnej oblohy – Orion a hlavné súhvezdie letnej oblohy – Veľký voz, • graficky znázorniť usporiadanie slnečnej sústavy, • že vo vesmíre nie je vzduch, • vysvetliť, akými spôsobmi človek skúma vesmír, • zvážiť, aké podmienky by musela mať planéta na to, aby na nej človek prežil. 	
--	--

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

V 3. aj vo 4. ročníku sú žiaci v predmete Prírodoveda klasifikovaní.

VLASTIVEDA

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraďuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard z vlastivedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznávajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôsobené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú

žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

3. ročník: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

4.ročník: 2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ROČNÍK

Moja obec	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska), • zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny, • určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine, • orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán a významných objektov v miestnej krajine, • porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, • opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné), • zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska, • ukázať na mape Slovenska svoju obec, • identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty (podľa farieb), • opísať spôsob života obyvateľov obce – iné v meste, iné na dedine, ako sa starať o svoje okolie, ako tráviť voľný čas, • charakterizovať zmeny vo svojej obci (v prírode) na jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (dĺžka dňa a iné), • porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň, (OSR) • zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov, • charakterizovať zmeny vo svojej obci v zime (vlastné pozorovania), • vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), • opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách), • opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce (mesta, dediny), • určiť dve historické pamiatky vo svojej obci, • prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej okoliu, • určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú, 	<p>moja obec, miestna krajina, okolie školy, bydliska</p> <p>smer na sever (podľa poludňajšieho tieňa), svetové strany</p> <p>cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy</p> <p>znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody, príprava živočíchov na zimu predkovia, dedina alebo mesto (aj s opisom) a jej obyvatelia</p> <p>znaky zimy, starostlivosť o zver v prírode zimné sviatky, pamätihodnosti</p> <p>významní rodáci, zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach, známe udalosti v obci, historické pamiatky v obci</p> <p>znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, jarne práce</p> <p>veľkonočné sviatky a tradície, plán, mapa danej krajiny</p> <p>znaky leta, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, dozrievanie novej úrody, starostlivosť živočíchov o mláďatá, oddych a rekreácia počas letných prázdnin, starostlivosť o zdravie a bezpečnostné pravidlá počas letných aktivít</p> <p>časová priamka (vizualizácia času)</p>

• charakterizovať zmeny v prírode na jar a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa),• opísať činnosti ľudí na jar,• porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci,• identifikovať zmeny v prírode počas leta a rozprávať o oddychu a rekreácii počas letných prázdnin,• vyhľadať informácie o svojej obci na internete a iných médiách,• interpretovať obrazový materiál o obci a jej obyvateľoch.	

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 4. ROČNÍK

Moja obec	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa, • identifikovať znaky na mape (farby, tvary), • odmerať podľa nakreslenej (grafickej) mierky vzdialenosti na mape, • ukázať polohu Slovenska na mape sveta a Európy, • ukázať na mape Slovenska svoju obec, • porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) – „Čítanie z mapy = prstom po mape“, • pátrať po obrazovom materiáli (internet, médiá) z cesty a interpretovať ho, • odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny, • prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju, • porozprávať o ceste od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí – „Čítajú z mapy = prstom po mape“, • prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád, • opísať výlet od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš - „Čítanie z mapy = prstom po mape“, • prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska, • identifikovať päť najvýznamnejších kultúrnohistorických pamiatok Slovenska na mape, • vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska, • rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom, • zistiť na obrázkoch, ako sa krajina Slovenska menila (historické obrazy), • vytvoriť plán cesty po Slovensku. 	<p>vlastivedná mapa Slovenska, znaky na mape a v legende, svetové strany na mape, poloha miestnej krajiny na Slovensku, význam modrej, hnedej a zelenej farby na mape, kreslená mierka</p> <p>Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra, Veľká Fatra, Poľana, Kremnické vrchy, Štiavnické vrchy, Slovenské Rudohorie, Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Záhorská nížina, Váh, Dunaj, Hron, Dunajec, Demänovské jaskyne, Domica</p> <p>listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy, TANAP pamiatky (UNESCO) Slovenska (Bardejov, Vlkolíne, Banská Štiavnica s okolím, Spišský hrad a okolie, jaskyne Slovenského krasu, bukové lesy Východných Karpát, Levoča, drevené kostolíky)</p> <p>Bratislava, Košice, Trnava</p> <p>Bratislavský hrad, Devín, Trenčiansky hrad, Bojnický zámok a zoo, Dunaj, Nitriansky hrad, Žilina, Kysuce, Martin, Strečno, Orava, Oravský hrad a priehrada, Horehronie, Banská Bystrica, Zvolenský zámok, Spiš, Poprad, Prešov</p> <p>Konštantín (Cyril) a Metod, Svätoplukove prúty, vpády Tatárov a Turkov, Mária Terézia, Ľudovít Štúr, prvá svetová vojna, Milan Rastislav Štefánik, Tomáš Garrigue Masaryk, druhá svetová vojna, samostatná Slovenská republika, naše štátne symboly</p>

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

V 3. aj vo 4. ročníku sú žiaci v predmete Vlastiveda klasifikovaní.

HUDOBNÁ VÝCHOVA

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard hudobnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia hudobného umenia.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej exprese, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

CIELE PREDMETU

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa a mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,

- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

1. ročník:	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
2. ročník	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
3. ročník	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
4. ročník:	1 hodina týždenne/33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 1. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa,</p> <p>rytmizovať reč,</p> <p>melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi),</p> <p>hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať na tele, (<i>OSR, RLK</i>)</p> <p>hrať rytmické modely,</p> <p>hrať melodické modely,</p> <p>aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby,</p> <p>sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu,</p> <p>identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, (<i>VMR, ENV</i>)</p> <p>rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, (<i>DVY, OZO</i>)</p> <p>určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely,</p> <p>uplatniť vhodný pohyb v hudobno-pohybových hrách so spevom, adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky,</p> <p>ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách,</p> <p>stvárnit' riekanku či pieseň hudobno-dramatickými prostriedkami.</p> <p>vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku,</p> <p>realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, vizuálne zobrazit' zvukové vnemy.</p>	<p>Hlasová činnosť vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečňovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrtové rytmické hodnoty, pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu) pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika</p> <p>Inštrumentálne činnosti správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrtové rytmické hodnoty modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi) ostinátne rytmicko-melodické sprievody rytmická a melodická improvizácia</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod. spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-so-mi</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti hudobno-pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tleskanie, plieskanie, dupanie pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby)</p>

	<p>Hudobno-dramatické činnosti príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a literatúra</p> <p>Hudobno-vizuálna činnosti grafická notácia; grafická partitúra; integrácia s výtvarnou výchovou</p>
--	--

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 2. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, (OSR)</p> <p>spievať relatívne čisto a rytmicky správne, (DVY, OZO)</p> <p>reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku,</p> <p>rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov,</p> <p>melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do),</p> <p>hrať na elementárnych hudobných nástrojoch,</p> <p>hrať rytmické modely,</p> <p>hrať melodické modely,</p> <p>vytvoriť inštrumentálny sprievod,</p> <p>inštrumentálne improvizovať,</p> <p>reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku,</p> <p>aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, (MEV, MUV)</p> <p>identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch,</p> <p>pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, rozpoznať jednohlas, dvojhlas,</p> <p>rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme,</p> <p>určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely,</p>	<p>Hlasové činnosti vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia</p> <p>taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólková, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, sa, tai-ti</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>Inštrumentálne činnosti Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólková, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti</p> <p>so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord</p> <p>inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostinato</p> <p>predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny</p> <p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p> <p>hudobná forma, malá piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, pérovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka),</p>

<p>vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami,</p> <p>adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky,</p> <p>tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, (RLK)</p> <p>vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, (ENV, RLK)</p> <p>dramatickými prostriedkami, vytvoriť hudobno-dramatický celok,</p> <p>realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov,</p> <p>vizuálne zobrazit' zvukové vnemy,</p> <p>interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji).</p>	<p>pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tleskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie; orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivu, v dvojiciach, v skupine)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacimi predmetmi materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti notový zápis tónov c1-a1</p>
--	---

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, • spievať čisto a rytmicky správne, • reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie, • rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, • hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu, • tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam, • spievať melodické modely (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do), • hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať na tele, • hrať na objektoch, • vytvoriť elementárne hudobné nástroje, • hrať rytmické modely, • hrať melodické modely podľa zápisu, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebne hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie</p> <p>rytmické modely</p> <p>melodické modely</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, polová, šestnástinová, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku. • aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, • identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, • rozpoznať jednohlas, dvojhlas, • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, 	<p>melodické modely so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do</p> <p>inštrumentálny sprievod, ostinato, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>dirigentské a individuálne gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie</p> <p>skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti</p> <p>nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie)</p> <p>komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby</p> <p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p> <p>hudobná forma, malá a veľká piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia</p> <p>polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok,</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, • vytvoriť hudobno-dramatický celok, • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, • vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, • vytvoriť (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi</p> <p>tvorivá dramatika</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti</p> <p>grafická partitúra</p> <p>notový zápis tónov c1-c2</p>
---	---

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 4. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: • používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), • prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, • spievať čisto a rytmicky správne, • poznať špecifiká ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, • spievať jednoduchý dvojhlas (udržia svoju melodickú líniu), • intonovať podľa notového zápisu melodické modely, • hlas používať v improvizácii a elementárnej kompozícii, • hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať na tele, • hrať na objektoch, • vytvárať elementárne hudobné nástroje, • hrať rytmické modely, • hrať podľa zápisu jednoduché melodicko-rytmické útvary, • vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, • dirigovať, • aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu b-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebne hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči</p> <p>kánon, burdón, ostinátny druhý hlas</p> <p>melodické modely napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i>; a i taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky improvizácia a elementárna kompozícia</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje</p> <p>rytmické modely napr. tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; nič; es; pauza; veľká pauza; atď. melodicko-rytmické schémy, cvičenia, piesne inštrumentálny sprievod, burdón, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebne sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia dirigentské a individuálne gestá učiteľa</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, • identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, • identifikovať hudobné formy a žánre, • rozpoznať formotvorné prvky, • počúvať sústredene, dešifrovať a vlastnými slovami vyjadriť atmosféru, emócie, asociácie, predstavy, príp. konkrétny program, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • pohybom rozlíšiť kontrastné časti hudobnej formy, • pohybom rozlíšiť formotvorné prvky, • realizovať kultivovaný estetický pohyb, • samostatne vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu, rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, • vytvoriť hudobno-dramatický celok, • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, • vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, • vytvoriť (zapísať), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>dirigovanie – intuitívne výrazové pohyby, štandardizované taktovacie schémy (2/4;3/4;4/4)</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, pianissimo, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo; akcent; harmónia durová, mólová, forma – kontrastné časti nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby pieseň, koncert, opera, muzikál, komorná hudba, hudba klasická, ľudová, tanečná, zábavná, populárna motív, veta (predvetie, závetie), opakovanie, kontrast</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne, scenár), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti grafická partitúra</p>
---	--

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo všetkých ročníkoch bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie predmetu. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďí na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ÚVOD

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh – výtvarných zadaní.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú, hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia vo výtvarnej výchove. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú zapamätať a následne zreprodukovať.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hrovou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

HLAVNÝ CIEĽ PREDMETU

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

1. ročník:	2 hodiny týždenne/66 hodín ročne
2. ročník	2 hodiny týždenne/66 hodín ročne
3. ročník	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
4. ročník	1 hodina týždenne/33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 1. ročník

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoriť škvvrny, • rozlíšiť v škvvrne významovo čitateľný tvar, • vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv, • pomenovať objavené tvary, • pomenovať tóny základných farieb, • rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny, • rozlíšiť priamku od krivky, <p>(ENV, OSR, OZO)</p>	<p>škvrna (vytvorená napr. odtlačaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním) – náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie alebo domal'ovávanie škvvrny, odtlačku farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.)</p> <p>obrys (výtvarné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby</p>

Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne zobraziť svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, • nakresliť predmety na základe hmatového vnemu, • pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu, <p>(OZO, VMR, OSR, ENV)</p>	<p>fantazijné kreslenie fantazijné maľovanie fantazijné modelovanie tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami ...) povrch predmetu</p>

Podnety moderného výtvarného umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, • vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, • vytvoriť objekt zo zvolených materiálov, <p>(OSR, DVY, OZO, MUV)</p>	<p>frkanie, liatie, odtlačanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/ťahov) odpadový materiál objekt ukážky: akčná maľba</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením, <p>(MEV, RLK)</p>	<p>praveké jaskynné maľby (motívy) materiál, nástroje, podklad v tvorbe pravekých ľudí hra na pravekého umelca - tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou</p>

Škola v galérii	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre, (OZO, OSR, MEV, MUV) 	výraz portrétu (maľba, socha, fotografia) – v priestoroch galérie, alternatívne vo virtuálnej galérii na internete akčné napodobnenie výrazu portrétu (grimasa, performancia ...) výtvarná interpretácia výrazu (kresba, maľba ...)
---	---

Podnety architektúry	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> zobraziť architektúru podľa vlastnej fantázie, porozprávať o zobrazenej architektúre (MUV, RLK, OZO) 	rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...) fantastické motívy v architektúre architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)

Podnety fotografie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie, (MEV, OZO, ENV) 	fotografia (napríklad z časopisu) zásah do kompozície fotografie, jej doplnenie, prekreslenie, premaľovanie kolorovanie, dokomponovanie

Podnety videa a filmu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky, (MEV, ENV, DVY) 	krátka ukážka z vybraného filmu, (groteska) pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu) výtvarné spracovanie akcie/pohybu

Podnety dizajnu a remesiel	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, porozprávať o nakreslenom, (RLK, OSR, VMR) 	nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojdanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, posteľe, skrine, lampy a pod.) alt. nezvyčajný odevný doplnok alt. fantastický stroj

Podnety poznávania sveta	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> výtvarne reagovať na písmená abecedy. (OSR, OZO) 	oživené písmená tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých) figuratívna kompozícia z tvarov písmen

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 2. ročník

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť rôzne kresliace nástroje, • kresliť čiarami s rôznym charakterom, • vyjadriť základný farebný tón predmetu, • vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, • usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky, 	<p>lína (rôzne typy čiar) výrazový charakter línie (využitý pri tematickom kreslení) kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne) lokálny farebný tón (maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, farba podľa videnej skutočnosti) obrysový tvar predmetu symetria a asymetria jednoduchých tvarov (osová, stredová symetria)</p>

Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy, 	<p>rytmy v hudobnej skladbe (ukážky) rytmy v kresbe, maľbe rytmy v prírode kresba námetu podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov ...) <i>pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvarné vyjadrovacie prostriedky</i></p>

Podnety moderného výtvarného umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (výtvarnú realizáciu) v krajine, • vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie, 	<p>land art prírodná/mestská krajina prírodné materiály/umelé materiály surrealizmus fantastický portrét asambláž ukážky: umenie land artu</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma, 	<p>umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy ...) rôzne typy písma – história vývoja písma (obrázkové – hláskové) výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz</p>

Škola v galérii	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou) 	<p>živá socha (ukážky) sochy v galérii (alt. virtuálnej galérii) sochy v kostole sochy na verejnom priestranstve</p>

	výtvarná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, performancia) alebo v inej technike (napr. modelovanie z plastelíny...)
--	--

Podnety architektúry	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> skonstruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice 	architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...) architektúra ako skladačka (skladanie – stavba z kociek, lega, škatuliek, kartónu ...) spájanie (alt.: zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním ...) alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty

Podnety fotografie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> zostaviť koláž z častí rôznych fotografií, 	rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž ... koláž, montáž strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovia

Podnety videa a filmu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, navrhnuť kostým pre filmovú postavu, 	filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme filmový kostým, výzor postavy filmová postava v dramatickej akcii

Elektronické médiá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, napísať slová s diakritikou v textovom programe, zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe, 	používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty

Podnety dizajnu a remesiel	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie, vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie 	hračky rôzneho druhu chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) klobučnicke remeslo

	<p>pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny</p>
--	--

Podnety poznávania sveta	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, • interpretovať prírodné tvary. 	<p>prírodoveda – prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...)</p> <p><i>pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land-art</i></p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ročník

Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • použiť v maľbe zosvetlenie a stmavenie farieb, • vytvoriť figuratívnu kresbu z geometrických tvarov (alt. objekt zo stereometrických tvarov), 	farba – zosvetľovanie a stmavovanie farieb, farebný valér svetlostná škála jednotlivých farieb tóny sivej farby daný motív vo svetlých a v tmavých farbách plošné geometrické tvary a stereometrické telesá spájanie geometrických tvarov do kompozície podľa predstavy skladanie, lepenie, strihanie, spájanie, komponovanie

Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • farbami a tvarmi vyjadriť svoje vnemy z rôznych vôní, • pomenovať namaľované, 	vône a pachy príjemné a nepríjemné prírodné a umelé vône, parfumy asociácie farby, tvaru – vône, chute porovnávanie pocitov, ich výtvarná interpretácia

Podnety moderného výtvarného umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť tvar paketážou, • opísať vybrané dielo z umenia paketáže, 	ukážky: umenie paketáže (obalovanie tvaru), presáže (stláčanie a lisovanie tvarov) a akumulácie (hromadenie tvarov) baliace materiály; balenie, lepenie, viazanie skrytý tvar

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne interpretovať artefakt antického umenia 	antické umenie (sochárstvo, architektúra, keramika, odev, predmety) príbehy na keramických vázach, mýty

Škola v galérii	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne parafrázovať osobu (udalosť) na základe videného výtvarného diela, 	predmoderné (historické) a moderné obrazy zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty ikonografia najznámejších patrónov, osobností príbehy osobností z obrazov

Podnety architektúry	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • popísať rôzne stavby (podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok), 	výraz architektúry (napr. podľa slohu: funkcionalistickej, secesnej, barokovej,

<ul style="list-style-type: none"> výtvarne interpretovať vybrané architektúry s rôznym výrazom, 	klasicistickej, rokokovej gotickej, postmodernej ...; podľa funkcie: sakrálnej, pomníkovej, civilnej ...; podľa materiálu: drevenej, tehlovej, sklobetónovej ...) porovnanie rôznych typov výrazu, ich subjektívneho pôsobenia architektúra v prírodnom a mestskom prostredí
---	--

Podnety fotografie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> doplniť chýbajúce časti fotografie kresbou (alt. maľbou, reliéfom, kolážou ...), 	maľba (kresba) zasahujúca do fotografických kompozícií (z časopisov) rekonštrukcia neúplného obrazu námet fotografie

Podnety videa a filmu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> nakresliť prostredie pre vybrané scény z filmu, 	filmový priestor – priestor v ktorom sa odohráva filmový príbeh filmová scénografia, kulisy scénografia

Elektronické médiá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe, nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu, 	typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych fontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písiem, obrázok z písmen – lettrismus, vlastné písmená; nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie veľkosti hrotu, paleta farieb, nástroj pečiatka pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika

Podnety dizajnu a remesiel	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> navrhnuť vlastný erb (alt. vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie, vytvoriť jednoduchú bábku, 	vybrané znaky a ich význam (erb, vlajka, logo ...) symboly na erboch, vlajkách, logách alternatívne: bábkarstvo, alt. tieňové divadlo bábky (prstové, marionety, jawajky ...) konštrukcia jednoduchej bábky charakter (výraz) postavy bábky

Podnety poznávania sveta	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> výtvarne vyjadriť vybraný proces zmeny látky v prírode. 	prírodoveda – zmeny látok (mrznutie, topenie, tuhnutie, horenie, tečenie, vyparovanie, rast ...)

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 4. ročník

Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť obraz s použitím bodov, • použiť v maľbe farebné kontrasty, 	bod vlastnosti bodov (veľkosť, vzťahy dvoch a viacerých bodov – prítlačnosť, pohyb, nehybnosť ...) textúra bodov (vzor, raster; hustá a riedka textúra) pointilizmus – maľba bodmi ukážky: pointilistické umenie základné farebné kontrasty (teplá-studená, tmavá-svetlá, doplnkové farby)

Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • variovať grafické stereotypy, • namaľovať farebnú stupnicu tónov, 	možnosti zobrazovania zvoleného motívu (napr. strom, figúra zvieratka, domček, kvetina ...) odklon od schematickeho zobrazovania, inovácia, fantázia pluralita tvarov motívu výraz, psychická vlastnosť (napr. smutný, veselý, unudený, smiešny, lenivý...) – výraz spracovávaného motívu hudba ako obraz z tónov (hudobná interpretácia farebnej stupnice) farebné tóny, farebné stupnice

Podnety moderného výtvarného umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • namaľovať obraz prostredníctvom bodov alebo škvŕn, • vyjadriť v maľbe zmenu atmosféry (svetelnosti, počasia ...), 	impresionizmus krajinomaľba – impresionizmus (napr. variácie krajiny v rôznych situáciách, atmosférach) farebné škvŕny v maľbe krajiny ukážky: porovnanie impresionistických a pointilistických krajinomalieb <i>pozn.: možno nadviazať na výtvarné vyjadrovacie prostriedky – bod (pointilizmus)</i>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne interpretovať artefakt umenia vybranej kultúry, 	ukážky: umenie iných kultúr (napr. Indiánov, Číny, Japonska ...) typické artefakty vybranej kultúry odlišnosti a podobnosti s našou kultúrou

Škola v galérii	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zahrať scénu (príbeh) videnú na obraze, • vytvoriť rekvizity k scéne z obrazu, • povedať svoju interpretáciu videného obrazu, 	<p>tradičné žánre obrazov (portrét, zátišie, krajinomalba, scéna zo života ...)</p> <p>žánrový obraz (scéna zo života) v múzeu/galérii (alt. virtuálnej galérii)</p> <p>zobrazenie postáv, deja, prostredia svet v období, ktoré obraz zobrazuje</p> <p>móda v období, ktoré obraz zobrazuje</p> <p>dramatizácia výtvarného diela, príbeh</p>

Podnety architektúry	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť antropomorfnu (alt. zoo/fytomorfnu) architektúru podľa vlastnej fantázie, • rozlíšiť prírodné a geometrické tvary, 	<p>architektúra vychádzajúca z ľudských, živočíšnych alebo rastlinných tvarov</p> <p>postava ako budova – budova ako postava</p> <p>organické a geometrické tvary</p>

Podnety fotografie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • spojiť časti fotografie do novej kompozície, 	<p>roláž alebo montáž z dvoch fotografií (reprodukcii)</p> <p>rytmické striedanie častí obrazu</p> <p>tvarové súvislosti častí obrazu a jeho celku</p> <p>ukážky: roláž a fotomontáž v umení, autorské techniky</p>

Podnety videa a filmu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť kulisu, • navrhnuť vymysleného tvora, 	<p>filmové triky</p> <p>kulisy vytvárajúce ilúziu</p> <p>nejestvujúce (rozprávkové, fantastické, sci-fi)</p> <p>tvory vo filmoch</p> <p>ukážky: animovaný a hraný film – animácie v hranom filme</p>

Elektronické médiá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť lineárnu kresbu počítačovým nástrojom, • namaľovať jednoduchý motív počítačovým nástrojom, • použiť nástroj osová súmernosť v kompozícii, • uložiť kresbu alebo maľbu ako novú pečiatku, 	<p>pokročilé digitálne kresliace nástroje – vyplnený mnohoúholník, vyplnená krivka, vyplnený pravidelný mnohoúholník, nástroj osová súmernosť, pokročilé miešanie digitálnych farieb, vlastná farebná škála, farebné kontrasty, vzory z písmen, vytvorenie pečiatky</p> <p><i>pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika</i></p>

Podnety dizajnu a remesiel	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť vymyslený dizajn predmetu inšpirovaný organickými tvarmi, • vytvoriť jednoduchú kresbu (alt. objekt, šperk) z mäkkého drôtu, 	dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami rastlín, živočíchov alebo človeka výber oblasti dizajnu (napr. nábytok, predmety dennej spotreby, odev a doplnky, obuv, dopravné prostriedky, stroje, školské pomôcky...) <i>pozn.: možnosť nadviazať na podnety architektúry</i> ľudové remeslo: drotárstvo (strihanie, ohýbanie, tvarovanie, omotávanie, spájanie mäkkého drôtu...)

Podnety poznávania sveta	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť vlastnú mapu s fantazijnou symbolikou, • k mape vytvoriť legendu. 	vlastiveda – mapa (napr. fantastickej krajiny, krajiny z filmu, cesty do školy, zmenenej reálnej krajiny ...) prvky a symboly mapy – ich výtvarné vlastnosti

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo všetkých ročníkoch bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie predmetu. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďuje na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

ÚVOD

Vzdelávací štandard vyučovanie nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, manipulovanie s predmetmi, experimentovanie, konštruovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad rozvíjania ich praktických zručností. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne reprodukovať.

CHARAKTERISTKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,

- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

3. ročník 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

3. ročník 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD 3. ročník

Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Človek a práca	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť význam práce pre človeka, • vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, • informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, • uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, • diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii. 	<p>učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba</p>

Tvorivé využitie technických materiálov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, • zdôvodniť využitie odpadových materiálov, • vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, • uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, • preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, • preskúmať vlastnosti papiera, • zhodnotiť využitie papiera v praxi, • zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, • šiť základné stehy, • preskúmať vlastnosti textilných materiálov, • zhotoviť výrobok z textilu. 	<p>odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), základné stehy (predný, zadný), údaje na visačkách textilných materiálov výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod</p>

Základy konštruovania	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, • vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, • diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, • určiť základné časti bicykla, • urobiť elementárnu údržbu bicykla 	<p>technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla bezpečná mobilita výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</p>

Stravovanie a príprava pokrmov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, • vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, • prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, • vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, • simulovať nákup potravín, • odhadnúť cenu plánovaného nákupu, • zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, • vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, • pripraviť jednoduchý pokrm, • prezentovať zásady správneho stolovania, • upraviť stôl pred stolovaním. 	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam základné bezpečnostné a hygienické pravidlá nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch</p> <p>obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa</p> <p>skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín)</p> <p>jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.)</p> <p>stolovanie, pravidlá stolovania</p>

Ľudové tradície a remeslá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • opísať tradície a remeslá v regiónoch, • vymenovať regionálne ľudové remeslá, • zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami. 	<p>ľudové tradície a remeslá v regióne</p> <p>remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen</p> <p>výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD 4. ročník

Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Človek a práca	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady technických vynálezov, • vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne, • zrealizovať jednoduchý projekt. 	technické vynálezy a ich vplyv na výber povolania povolania budúcnosti v súvislosti s novými vynálezmi pracovné príležitosti v regióne, najžiadanejšie povolania

Technické materiály	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť základné vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, • zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu, • uviesť základné suroviny na výrobu papiera, • preskúmať ďalšie vlastnosti papiera, • zhotoviť výrobok podľa návodu s požadovanou presnosťou, • vyšiť ozdobné stehy, • uviesť zásady starostlivosti o textil, • zhotoviť výrobok z textilu, • preskúmať vlastnosti textilných materiálov, • uviesť rozdiel medzi kríkmi a stromami, • zistiť výskyt stromov v okolí, • navrhnuť projekt ošetrovania poškodených stromov, • zhotoviť výrobok z dreva. 	technické materiály (papier, textil, drevo,...), vlastnosti technických materiálov výrobky: z papiera, textilu, dreva alebo ich vzájomná kombinácia výroba papiera, základné suroviny na výrobu papiera priehľadnosť, priehľadnosť, krčivosť, nasiakavosť, pevnosť a pod. výrobky: priestorové vystrihovačky, masky z papiera, orgiami, koláž, priestorové výrobky z kartónu textil – vlastnosti textilu, nasiakavosť, farebná kombinovateľnosť a pod., údržba textilu stehy (krížikový, stonkový, a iné) výrobok podľa strihu oprava odevu (spínadlá, gombíky, ozdobné záplaty) výrobky: vrecúško, puzdro, odev pre bábiku a pod. drevin (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti drevín, drevené predmety, poškodené drevo ohýbanie, oddeľovanie, spájanie a úprava povrchu dreva výrobky: zvieratká, postavy, príbytky, krmidla a pod.

Základy konštruovania	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl, • opísať konštrukcie stavieb vo svojom okolí, • uviesť zdroje elektrickej energie, • prezentovať zásady bezpečnej práce s elektrickými zariadeniami, 	konštrukcie okolo nás a ich spoločenský význam výrobky: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov, vrtuľka, šarkan..., stavebnice, alebo rôznych technických materiálov (papier, kartón,

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam šetrenia elektrickou energiou, • zhotoviť výrobky s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu, • porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti, • napísať správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail, • vysvetliť výhody a nevýhody moderných komunikačných prostriedkov, • vypracovať jednoduchý projekt o ochrane životného prostredia. 	lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí elektrická energia, zdroje (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie, výroba elektrickej energie, význam a šetrenie bezpečné zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič výrobky: hračka (lampión, betlehem...) s využitím jednoduchého elektrického obvodu - žiarovka E 10, tenký vodič, spínač, batéria 4,5 V technické komunikačné prostriedky, historické a moderné, ich výhody a nevýhody
--	---

Príprava pokrmov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť úpravu stola na slávnostnú príležitosť, • vytvoriť menu na slávnostnú príležitosť, • uviesť príklady vhodných potravín na špecifické udalosti, • pripraviť jednoduché pohostenie. 	stôl na slávnostnú príležitosť pokrmy na oslavu (napr. nepečená ovocno-smotanová torta, ovocná šľava) vhodné pokrmy na kúpalisko, výlet a pod. kultúra stolovania na Slovensku a vo svete

Ľudové tradície a remeslá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť ozdoby a doplnky súvisiace s ľudovými tradíciami, • vytvoriť ozdoby a doplnky, • vymenovať ľudové remeslá, • zhotoviť produkty súvisiace s ľudovými remeslami. 	ľudové tradície (napr. na sv. Mikuláša, Luciu) ľudové remeslá (napr. tkáčstvo, výšivkárstvo, hrnčiarstvo) výrobky: mikulášsky darček, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo všetkých ročníkoch bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie predmetu. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďuje na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu,

s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri.

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom je priradený obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Pri plánovaní vzdelávacej činnosti je cieľom učiteľa vytvárať pre žiakov podnetné prostredie, ktoré im umožní osvojiť si nové pohybové zručnosti a tie budú predpokladom pre vykonávanie pohybovej aktivity i mimo školského prostredia. V prípade účinného osvojenia si týchto zručností existuje reálna možnosť vytvorenia si trvalého vzťahu k pohybovej aktivite, ktorá je kľúčom k zdravému životnému štýlu.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávací štandard má tri základné časti: Zdravie a zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia pre základné pohybové zručnosti (30 %), manipulačné, prípravné a športové hry (30 %), hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %), psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %) a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %).

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

1. ročník	2 hodiny týždenne/66 hodín ročne
2. ročník	2 hodiny týždenne/66 hodín ročne
3. ročník	2 hodiny týždenne/66 hodín ročne
4. ročník	2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Žiak na konci 1. stupňa základnej školy vie/dokáže:

Zdravie a zdravý životný štýl	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, (OZO, OSR) • rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, (OZO) • rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, • vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, • rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, • dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, • aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, • opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, • popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, • aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa, 	<p>zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime)</p> <p>význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti</p> <p>negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka</p> <p>význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia</p> <p>spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom</p> <p>hygienické zásady pred, pri a po cvičení</p> <p>hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p> <p>organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení,</p> <p>prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci</p> <p>zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela</p> <p>pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)</p>

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, (OZO, OSR) • individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, • odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, • rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, • využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností, 	<p>poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť</p> <p>odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov:</p> <p>skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah–sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh</p> <p>meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien</p> <p>poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)</p>

	pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností
--	--

Športové činnosti pohybového režimu TC: Základné pohybové zručnosti	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, (OSR, DVY) • používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom, • vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, • pomenovať základné pohybové zručnosti, • zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, • pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, (OSR) • zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov, • vykonať ukážku z úpolových cvičení, 	<p>základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad</p> <p>rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh</p> <p>jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív</p> <p>na značky, čiara, priestor, ihrisko</p> <p>cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore</p> <p>úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením</p> <p>rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.</p> <p>bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru</p> <p>hod loptičkou, hod plnou loptou</p> <p>skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta,</p> <p>pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha</p> <p>cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné</p> <p>cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle)</p> <p>stojka na lopatkách, stojka na hlave</p> <p>cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.)</p> <p>cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)</p> <p>preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne</p> <p>úpolové cvičenia a hry zamerané na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ odpory ☐ pretláčanie ☐ preťahovanie

Športové činnosti pohybového režimu TC: Manipulačné, prípravné a športové hry	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, (OZO, OSR) 	<p>základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, • vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, • aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, (OSR) • zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, • uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, • zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, • využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda), (ENV) 	<p>útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, strel'ba, dribling hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)</p>
---	--

Športové činnosti pohybového režimu TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, (RLK, OZO, OSR) • pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe, • vykonať ukážku rytmických cvičení, • zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, (RLK) • zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, • vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, • uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, (RLK) • improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív, 	<p>základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový) tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísuný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p>

	<p>tanečná improvizácia</p> <p>pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy</p> <p>tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p> <p>pantomíma</p>
--	---

<p align="center">Športové činnosti pohybového režimu</p> <p align="center">TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry</p>	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> postupne uvoľniť pri slovnom doprovoďte svalstvo končatín i celého tela, (OZO, OSR) opísať základné spôsoby dýchania vykonať jednoduché strečingové cvičenia, charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách, (OSR) 	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.)</p> <p>cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)</p> <p>aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách</p> <p>naťahovacie (strečingové) cvičenia</p> <p>kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia</p> <p>cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)</p> <p>rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r. (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.)</p> <p>balansovanie s predmetmi (žongľovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)</p> <p>cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí</p> <p>cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety)</p> <p>psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>

<p align="center">Športové činnosti pohybového režimu</p> <p align="center">TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít, (OZO, OSR, DVY) zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase, 	<p>základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe</p> <p>korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch</p> <p>lyžovanie – lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach, • prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti, (ENV) • vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej. (OSR) 	<p>výstupy, padanie, zjazdy (po spádnici), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrat, oblúky</p> <p>cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka</p> <p>chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí</p> <p>jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli</p>
--	---

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo všetkých ročníkoch bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie predmetu. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďí na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA - KATOLÍCKA CIRKEV

ÚVOD

Vzdelávací štandard predmetu náboženská výchova/náboženstvo Katolíckej cirkvi nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah daného predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe konkrétnych učebných cieľov, učebných úloh a otázok.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Požadované vedomosti v náboženskej výchove/náboženstve slúžia rozvoju náboženskej dimenzie, ktorá je súčasťou kultúry a prispieva k celkovému formovaniu osobnosti žiakov.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vd'ačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

1. ročník:	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
2. ročník	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
3. ročník	1 hodina týždenne/33 hodín ročne
4.ročník	1 hodina týždenne/33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 1. ročník

Som na svete z lásky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať svoje odlišnosti od spolužiakov, • vyjadriť slovne poďakovanie a odprosenie, • formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, • vymenovať z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro, • rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných, 	<p>meno a jedinečnosť čo dokážem patrím do rodiny svet, v ktorom žijem</p>

Rodina – ohnisko lásky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať tri pozitíva v rodine, • zreprodukovať modlitbu Otče náš, • napláňovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny, 	<p>komunikácia v rodine modlitba v rodine modlitba Otče náš</p>

Dar lásky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • opísať dobrotu sv. Mikuláša, • prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, • zreprodukovať modlitbu Zdravas Mária, • nakresliť dva symboly Vianoc, • reprodukovať s pomocou učiteľa prvé roky života Ježiša, 	<p>sv. Mikuláš zvestovanie, návšteva Alžbety zmysel a hodnota daru narodenie Ježiša Krista</p>

Moc života a lásky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, • vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávania veľkonočných sviatkov, • znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, • vysvetliť jednoducho zmysel slávania nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania, 	<p>život a smrť vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania</p>

Spoločenstvo lásky	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého, • zreprodukovať modlitbu Sláva Otcu, • vyjadriť slovne pocity pri konaní dobra, 	<p>zoslanie Ducha Svätého Cirkev – Božia rodina sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo</p>

• vymenovať niekoľko dobrých skutkov, ktoré mu preukázali spolužiaci,• naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka.	

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 2. ročník

Boh mi dôveruje	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, • rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy – stvoriť a vytvoriť, • reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade, • vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu, • rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla, 	<p>stvorenie človek ako Boží obraz obraz rajskej záhrady Boh nám zveril zem a my ju chránime</p>

Dôverujem Bohu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejavy dôvery voči človeku, • reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi, • vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť, • formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami, • zdôvodniť potrebu odpočinku, • opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu, 	<p>Abrahám Boh a jeho meno modlitba nedeľa</p>

Dôvera v rodine	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť potrebu dôvery v rodine, • prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, • charakterizovať jednoduchým spôsobom krst, • nakresliť jednotlivé krstné symboly, • formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov, 	<p>advent rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau - narušenie vzájomnej dôvery Cirkev - Božie rodina pozvanie do Božej rodiny</p>

Dôverujeme si navzájom	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziľudských vzťahov a slušného správania, • prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi, • uviesť príklady osobného a spoločného majetku, • zdôvodniť potrebu pomoci núdzným, 	<p>schopnosť hovoriť ako Boží dar – výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu čisté srdce – vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka boháč a Lazár osobný majetok, bohatstvo</p>

Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov, • opísať situáciu prijatia Desatora, • priradiť pomocou učiteľa k jednotlivým príkazaniam čnosti, 	uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj Desatoro ako pravidlá pre život

Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • prerozprávať biblický príbeh o márnokratnom synovi, • vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom, • opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, • navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie. 	milosrdný otec / márnokratný syn umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom sviatosť zmierenia

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ročník

Veriť Bohu	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať, • vysvetliť podobenstvo o horčičnom semienku, • vymenovať krstné sľuby, • vysvetliť krstné symboly, • reprodukovať Apoštolské vyznanie viery 	<p>viera v Boha biblické obrazy Boha podobenstvo o horčičnom semienku krst</p>

Ježiš uzdravuje	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, • vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak, • identifikovať sa s biblickými postavami, ktoré potrebujú uzdravenie, 	<p>Ježišove uzdravenia rozvoj mravného citenia</p>

Ježiš nám odpúšťa	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať možné reakcie človeka na vinu, • vysvetliť dôležitosť uznania si viny, • prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi, • opísať stručne pojmy svedomie a spytovanie svedomia, • opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania, • ovládať priebeh sviatosti zmierenia, 	<p>vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) na ceste zmierenia - márnokratný syn, ľútosť sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia</p>

Ježiš nás oslobodzuje	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva, • opísať na základe podobenstva o márnokratnom synovi pojem hriech a jeho dôsledky, • rozlíšiť ťažký a ľahký hriech, • reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, • porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista, • vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia, 	<p>Veľká noc (Pascha) Desatoro – pravidlá pre život v slobode hriech a jeho dôsledky Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie</p>

Ježiš nás pozýva na hostinu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné časti sv. omše, • odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie, • objasniť potrebu slávenia Eucharistie pre človeka i spoločenstvo, • zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu, • vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi. 	<p>nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) Posledná večera (Eucharistia) svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba) Cirkev ako prostredníčka Božích tajomstiev</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 4. ročník

Cesta nádeje	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným, • vysvetliť hodnotu priateľstva, • prerozprávať biblický príbeh o Noemovej arche, • opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša, 	<p>cesta k sebe – som jedinečný cesta k druhým – budovanie vzťahov cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa) cesta k Bohu – biblické obrazy Božej blízkosti</p>

Biblia – slovo o nádeji	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom, • identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv, • reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona, • interpretovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorociev Micheáša a Izaiáša – ako posolstvo nádeje, • interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, • vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve, • uviesť tri Ježišove zázraky, 	<p>Biblia – Kniha kníh zasľúbená zem odkrývanie nádeje v živote biblických postáv očakávanie Mesiáša príchod Mesiáša Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)</p>

Nádej presahujúca smrť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, • zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, • vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, • charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, • vysvetliť pojem súcitiť, • napláňovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí, • opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, • zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, • vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, • charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, • vysvetliť pojem súcitiť, 	<p>skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých</p>

<ul style="list-style-type: none"> • napláňovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí, 	
--	--

Svedectvo nádeje	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám, • vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní, • porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli, • vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku, • pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje, 	rôzne veže rôznorodosť vierovyznaní kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne) kresťania – nádej pre svet

Prameň nádeje	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby, • vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe, • zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole, • sformulovať osobnú modlitbu. 	modlitba – život v Božej prítomnosti Boh – stred kresťanského spoločenstva

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo všetkých ročníkoch bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie predmetu. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďí na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri.

ETICKÁ VÝCHOVA

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami.

Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací program pre predmet etická výchova má svoje špecifiká. Jedným z nich je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa orientujú na postoje k životným situáciám a ku konkrétnym prejavom prosociálneho správania. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov. V etickej výchove sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja požadované správanie.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusií, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

ČASOVÁ DOTÁCIA

V Základnej škole s materskou školou, Školská 375/23 Čereňany je časová dotácia predmetu nasledovná:

- 1. ročník: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne
- 2. ročník 1 hodina týždenne/33 hodín ročne
- 3. ročník 1 hodina týždenne/33 hodín ročne
- 4. ročník 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 1. ročník

Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • predstaviť seba i spolužiakov krátkou charakteristikou, • pomenovať dôvody pre vďačnosť, prosbu, ospravedlnenie, • podieľať sa na vytváraní pravidiel skupiny, 	rodina, skupina, školská trieda pozdrav, vďačnosť, ospravedlnenie pravidlá skupiny

Prvky prosociálneho správania	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady úcty k rodičom, učiteľom a spolužiakom, • vyjadriť adekvátne vďačnosť, prosbu a ospravedlnenie, • riadiť sa pravidlami skupiny, • rešpektovať spolužiakov, 	úcta úcta k rodičom, učiteľom, starším ľuďom, spolužiakom prejavy úcty

Ľudská dôstojnosť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať postupne rôzne vlastnosti ľudí, • uviesť vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných, • poukázať na dôležitosť sebaovládania v medziľudských vzťahoch, 	hodnota osoby, moja hodnota, rozdiel medzi mnou a ostatným svetom ľudská osoba sebaovládanie

Pozitívne hodnotenie iných	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba i u spolužiakov, • uviesť dobré vlastnosti spolužiakov a príslušníkov rodiny, • zahrať scénu, kde vyjadrí pochvalu spolužiakom, 	vlastnosti iných osôb pozitívne vlastnosti rodinných príslušníkov, spolužiakov vyjadrenie pozitívneho hodnotenia iných negatívne správanie a jeho dôsledky

Naša rodina	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať rodinné vzťahy, • vysvetliť tri pravidlá vo vlastnej rodine, • uviesť príklad úctivej komunikácie v rodine, • naplánovať si konkrétnu pomoc pre členov rodiny. 	rodina a jej úloha v živote človeka vzťahy medzi členmi rodiny rodinné pravidlá komunikácia pomoc v rodine

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 2. ročník

Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem spolupráca na príkladoch, • zdôvodniť potrebu vzájomného počúvania, • rozpoznať vzťah medzi právom a povinnosťou, • vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole i v rodine, 	spolupráca vzťahy v triede právo a povinnosť práva a povinnosti v rámci rodiny a triedy

Tvorivosť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť originálny darček pre spolužiaka, • zahrať pomocou pantomímy rôzne situácie, • vymyslieť spoločne príbeh o svojej triede, • oceniť originalitu iných, • dopĺňať znenie pravidiel skupiny, 	tvorivosť vlastné talenty pozornosť, fantázia, úsilie, vytrvalosť prínos tvorivosti (úžitok, radosť, obohatenie iných) tvorivosť, ktorá škodí a zarmucuje

Iniciatíva	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady iniciatívneho správania, • určiť oblasť, v ktorej je iniciatívny, • zapájať sa do triednych a školských činností, 	iniciatíva – ochota, prekonanie lenivosti a obáv iniciatíva pri poznávaní nových vecí, pri vytváraní dobra a zabráňovaní zlu iniciatíva pri vytváraní dobrých vzťahov v triede i mimo nej

Vyjadrovanie citov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • opísať jednoduchou formou, čo znamená slovo city, • prejaviť svoje city spojené s príjemným i nepríjemným prežívaním formou kresby – „moje city počas dňa“, • vyjadriť kultivovane svoje city, • uviesť, ako vhodnou formou vie vyjadriť city spojené s nepríjemným prežívaním, 	city prežívanie citov city v rodine, medzi rovesníkmi úcta k osobám opačného pohlavia úcta k citom iných

Naša trieda	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi vhodným a nevhodným správaním v triede, • predložiť návrhy na zlepšenie súdržnosti spoločenstva triedy, • prejaviť pochopenie so spolužiakmi, • prispieť k dobrej atmosfére v triede, • vyjadriť svoje pozitívne prania formou kresby. 	naša trieda – spoločenstvo detí pozitíva a negatíva našej triedy vylepšovanie nášho spolužitia súdržnosť spoločenstva

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD – 3. ročník

Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotiť pravdivé informácie o sebe, • preveriť si informácie o iných, • rozpoznať rizikové situácie a negatívne ponuky, • zahrať formou scény situácie s negatívnymi ponukami, 	pravda v živote ľudí otvorená komunikácia – pravdivosť a objektívnosť zdroje informácií pravda o sebe a jej prijatie, pravda o iných rizikové situácie v živote detí odmietnutie zla a negatívnych ponúk

Vcítanie sa do prežívania iných – empatia	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady na situácie, v ktorých prejavuje súcit a pochopenie, • poukázať na dôležitosť radosti vo svojom prostredí, • prejaviť spoluúčasť a pochopenie iných v problémových situáciách, 	empatia radosť a smútok v živote ľudí súcit a spoluúčasť so slabšími, chorými, zdravotne a sociálne znevýhodnenými ľuďmi vcítanie sa do situácie spolužiakov

Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • uznať právo človeka na omyl, • rozlíšiť omyl od zákernosti, • diskutovať o možnostiach nápravy omylu, • porozumieť významu odpúšťania a komunikácie v konfliktných situáciách, • formulovať rôzne typy žiadosti o prepáčenie, 	právo na omyl omyl a zákernosť odpúšťanie v medziľudských vzťahoch sebaovládanie v konfliktných situáciách upevňovanie vzájomnosti súťaživosť a kooperácia

Pomoc, darovanie, delenie sa	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť rozdiel medzi materiálnou a nemateriálnou pomocou, • uviesť príklady pomoci v rámci triedy a rodiny, • pomáhať si navzájom, 	vnímanie a prežívanie prosociálnosti materiálna a nemateriálna pomoc podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu odmietnutie dobra inými

Naša škola	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať pozitívne stránky svojej školy, • uviesť príklad problémov, ktoré sa v škole vyskytujú, • navrhnúť svoj príspevok k dobrej atmosfére v škole. 	naša škola príslušnosť k našej škole účasť žiakov na úspechoch i problémoch školy

Hodnotenie predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo všetkých ročníkoch bolo na zasadnutí MZ schválené slovné hodnotenie a sebahodnotenie predmetu. Pri sebahodnotení učiteľ spočiatku usmerňuje, aby nedošlo k preceňovaniu alebo podceňovaniu práce žiaka. Pri hodnotení sa učiteľ sústreďuje na pozitívnu motiváciu, hodnotenie musí byť objektívne a kritické. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol, v čom nastal progres. Ak žiak zle vyrieši úlohu, s pomocou učiteľa ju opraví. So systémom hodnotenia boli rodičia oboznámení na prvom rodičovskom združení v septembri.

Začlenenie prierezových tém do jednotlivých predmetov

Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.

4.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

4.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

4.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľadňovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

4.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégie zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

4.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

4.2.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

4.2.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

4.2.8 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných

foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpozna nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.